

Міністерство освіти і науки України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

ФІЛОЛОГІЯ ОЧИМА МОЛОДІ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
І НАУКОВОЇ УЧНІВСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
(27 квітня 2021 року)

Полтава – 2021

УДК 80 (06)

Ф 54

Редколегія:

Сівіцька С. П. – кандидат економічних наук, доцент, проректор з наукової та міжнародної роботи Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», голова редколегії;

Агейчева А. О. – кандидат педагогічних наук, доцент, декан гуманітарного факультету Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»;

Болотнікова А. П. – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри загального мовознавства та іноземних мов Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»;

Галаур С. П. – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри загального мовознавства та іноземних мов Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»;

Чернишов В. В. – кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри загального мовознавства та іноземних мов Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка».

Філологія очима молоді : збірник матеріалів I Наукової учнівської конференції (27 квітня 2021 року) / Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка». Полтава, 2021. 95 с.

У збірнику вміщено тези учнівських доповідей з питань лінгвістики, міжкультурної комунікації, перекладознавства, української та світової літератури, методики навчання мови й літератури.

Для учнів – членів Малої академії наук України, студентів гуманітарних закладів, науковців та всіх небайдужих до навчання й викладання мови та літератури.

Матеріали надруковано в авторській редакції.

© автори статей, 2021

© Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2021

ЗМІСТ

Альошина Милана (науковий керівник – Гаврілова Світлана Валеріївна) ОСОБЛИВОСТІ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ КОНЦЕПТУ ШКОЛА В КАЗЦІ РОАЛЬДА ДАЛА «МАТИЛЬДА» (in Ukrainian).....	6
Безштанько Вікторія (науковий керівник – Маркевич Віта Анатоліївна) ЖАНРОВО-СТИЛЬОВІ ОСОБЛИВОСТІ КРИМСЬКОТАТАРСЬКИХ НАРОДНИХ ПІСЕНЬ (in Ukrainian).....	9
Безштанько Вікторія (науковий керівник – Маркевич Віта Анатоліївна) ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ КРИМСЬКОТАТАРСЬКИХ ТА УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ КАЗОК (in Ukrainian).....	12
Бойко Євгеній (науковий керівник – Троценко Тетяна Костянтинівна) МОТИВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ВЕБЛІШУ У ВИВЧЕННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ: ВПРОВАДЖЕННЯ ДЛЯ СТУДЕНТІВ, ЗАЦІКАВЛЕНИХ У ВІДЕОІГРАХ (in Ukrainian)..	16
Бондарь Катерина (науковий керівник – Гаврілова Світлана Валеріївна) ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНЕ ПОЛЕ ФРУКТИ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ (in Ukrainian)...	18
Галаур Софія (науковий керівник – Смоленко Людмила Василівна) НІМЕЦЬКІ ЗАПОЗИЧЕННЯ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ: ІСТОРИЧНИЙ РАКУРС (in Ukrainian).....	21
Гунченко Марія (науковий керівник – Гаврілова Світлана Валеріївна) СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АНГЛІЙСЬКИХ СКЛАДНИХ СЛІВ ТА ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ, ДО СКЛАДУ ЯКИХ ВХОДИТЬ КОЛОРОНІМ GREEN (in Ukrainian).....	24
Демко Валерія (науковий керівник – Полуніна Юлія Іванівна) БАГАТОЗНАЧНІСТЬ СЛОВА NACHHALTIGKEIT У СУЧАСНОМУ НІМЕЦЬКОМУ МОВНОМУ ПРОСТОРІ (in Ukrainian).....	26
Запорожець Андрій (науковий керівник – Копачевська Мар'яна Миколаївна) ПОЄДНАННЯ СТРУКТУРНИХ СКЛАДНИКІВ ІДІОСТИЛЮ РОАЛЬДА ДАЛА В КАЗЦІ «ВЕЛИКИЙ ДРУЖНІЙ ВЕЛЕТЕНЬ» (in English).....	29
Калуга Анна (науковий керівник – Одом Олена Ігорівна) АНГЛІЙСЬКИЙ ФОЛЬКЛОР (in English).....	32
Карайбіда Ольга (науковий керівник – Облог Марина Вікторівна) ОСОБЛИВОСТІ ДИТЯЧОГО ЛІТЕРАТУРНОГО ДИСКУРСУ (in Ukrainian).....	34
Криворучко Анастасія (науковий керівник – Кордюк Лілія Анатоліївна) КОНЦЕПТ FASHION В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ: ЛЕКСИКО-ФРАЗЕОЛОГІЧНІ ТА КОГНІТИВНО-КОМУНІКАТИВНІ ПАРАМЕТРИ (in Ukrainian).....	37
Кубрак Надія (науковий керівник – Артюх Наталія Олександрівна) ФУНКЦІОНАЛЬНО-СЕМАНТИЧНА РОЛЬ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ У ТВОРЧІЙ СПАДЩИНІ І.П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО (in Ukrainian).....	40

Кушій Анастасія (науковий керівник – Маркевич віта Анатоліївна) НЕТИКЕТ: НОРМИ І ПРАВИЛА В ІНТЕРНЕТ-СПІЛКУВАННІ (<i>in Polish</i>).....	43
Логінова Анастасія (науковий керівник – Одом Олена Ігорівна) СПЕЦИФІКА ВИКОРИСТАННЯ ЕКСПРЕСИВНИХ ЗАСОБІВ МОВИ У ДИСКУРСАХ ПОЛІТИЧНИХ ЛІДЕРІВ НА МАТЕРІАЛАХ ВИСТУПІВ ДОНАЛЬДА ТРАМПА (<i>in Ukrainian</i>).....	46
Миськова Вероніка (науковий керівник – Заєць Наталія Давидівна) ПРОБЛЕМИ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ В ХУДОЖНІЙ ЛІТЕРАТУРІ (<i>in Ukrainian</i>).....	48
Немченко Вікторія (науковий керівник – Мищенко Тетяна Анатоліївна) ТРАНСФОРМАЦІЯ ОБРАЗУ КАССАНДРИ В ДРАМАТИЧНІ ПОЕМИ ЛЕСІ УКРАЇНКИ «КАССАНДРА» (<i>in Ukrainian</i>).....	51
Попович Михайло (науковий керівник – Гринь Світлана Станіславівна) КОМІКСИ ВАРТО ЧИТАТИ (<i>in English</i>).....	55
Ржана Аліна (науковий керівник – Одом Олена Ігорівна) АНГЛІЙСЬКА ФОЛЬКЛОРНА МУЗИКА (<i>in English</i>).....	57
Рій Дарина (науковий керівник – Тягун Ірина Іванівна) ФУНКЦІЙНО-СЕМАНТИЧНЕ ПОЛЕ МОДАЛЬНОСТІ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ (<i>in Ukrainian</i>).....	59
Севост'янова Катерина (науковий керівник – Горпинко Тетяна Анатоліївна) ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЯК ОДИН ІЗ СПОСОБІВ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ СУЧАСНОГО УРОКУ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ЗАГАЛЬНООСВІТНІЙ ШКОЛІ (<i>in Ukrainian</i>).....	61
Семенів Олександра (науковий керівник – Мищенко Тетяна Анатоліївна) ОБРАЗ «СИЛЬНОЇ ЖІНКИ» У ДРАМАТУРГІЇ ЛЕСІ УКРАЇНКИ (НА ПРИКЛАДІ ДРАМ «БОЯРИНЯ» ТА «ЛІСОВА ПІСНЯ» (<i>in Ukrainian</i>).....	64
Сергієнко Євгенія (науковий керівник – Омельченко Лариса Іванівна) РЕЙ БРЕДБЕРІ ТА ЛЕОНАРДО ДА ВІНЧІ: ГРАНІ ЗІТКНЕННЯ (<i>in Ukrainian</i>).....	67
Сиромятнікова Євгенія (науковий керівник – Сердюк Юлія Геннадіївна) АНАЛІЗ СУЧАСНИХ ПОППІСЕНЬ (<i>in English</i>).....	71
Сиромятнікова Євгенія (науковий керівник – Димарь Наталія Сергіївна) ЛІНГВОПРАГМАТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ НІМЕЦЬКИХ ПОППІСЕНЬ (<i>in German</i>)...	74
Скрипко Анна (науковий керівник – Карпіченко Ірина Сергіївна) КОНЦЕПЦІЯ АМЕРИКАНСЬКОГО СЛЕНГУ В СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ (НА ОСНОВІ СЕРІАЛІВ ДЛЯ ПІДЛІТКІВ) (<i>in English</i>).....	78
Філатова Яна (науковий керівник – Цись Тамара Михайлівна) ФРАНЦУЗЬКІ ЗАПОЗИЧЕННЯ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ (<i>in Ukrainian</i>).....	81

Харченко Марія (науковий керівник – Горпинко Тетяна Анатоліївна) МОВНА ГРА В СУЧАСНОМУ РЕКЛАМНОМУ АНГЛІЙСЬКОМОВНОМУ ТЕКСТІ (<i>in Ukrainian</i>).....	84
Чертіхіна Софія (науковий керівник – Солон Наталія Вікторівна) ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ БЕЗКІНЕЧНОСТІ У ТВОРІ МІХАЕЛЯ ЕНДЕ «НЕСКІНЧЕННА ІСТОРІЯ» (<i>in Ukrainian</i>).....	86
Шевченко Марія (науковий керівник – Одом Олена Ігорівна) ОСВІТА У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ (<i>in English</i>).....	88
Шерстюк Іванна (науковий керівник – Гринь Світлана Станіславівна) ЕВОЛЮЦІЯ ЕМОДЗІ (<i>in English</i>).....	91
Якубенко Олексій (науковий керівник – Полуніна Юлія Іванівна) АНГЛІЙСЬКІ ЗАПОЗИЧЕННЯ В НІМЕЦЬКІЙ МОВІ (<i>in Ukrainian</i>).....	94

Альошина Милана
 Полтавська гімназія № 17 Полтавської міської ради
 Полтавської області,
 м. Полтава
 Учитель – Гаврілова Світлана Валеріївна

ОСОБЛИВОСТІ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ КОНЦЕПТУ *ШКОЛА* У КАЗЦІ РОАЛЬДА ДАЛА «МАТИЛЬДА»

У даний час вивчення концептів є одним з найбільш перспективних досліджень у лінгвістичній науці. На сучасному етапі дослідження сутності концепту варто відзначити роботи таких вітчизняних вчених, як М.О. Колодій, О.М. Лащук, Т.В. Луньової, В.Г. Ніконової, Н.В. Таценко, Г.М. Удовіченко, В.А. Маслової, які розглядають концепт як «різносубстратну одиницю когнітивної лінгвістики, що відображає знання і досвід людини та репрезентується у мові» [5, с. 106]. У лінгвістиці існує поняття «художніх концептів». На думку В.А. Маслової, саме «індивідуально-авторське бачення письменника та емоційне сприйняття кожного читача наділяють художні концепти значним потенціалом, доповнюючи концептуальну картину світу» [4, с. 34].

Школа відіграє дуже велику роль в житті людини. За значущістю вона поступається, мабуть, лише сім'ї. Період навчання у школі – дуже важливий для будь-якої людини, адже саме в цей час йде формування особистості, рис її характеру, умінь та навичок. Дитяча літературна казка Роальда Дала була обрана для концептуального аналізу, бо образ школи в ньому відіграє значну роль, а індивідуально-авторські особливості його репрезентації являють собою цікавий об'єкт лінгвістичного дослідження.

У результаті розгляду номінативного поля концепту «школа» були з'ясовані основні засоби його репрезентації шляхом етимологічного аналізу лексеми «school» та в ході дослідження словникових статей. Було визначено, що лексеми ядерної зони концепту «school» можна об'єднати у такі семантичні групи:

- місце навчання (e.g. college, university, institution, organization);
- учасники процесу (e.g. staff, teacher, student, pupil, headmaster, parents);
- дії (e.g. teach, instruct, educate, train, discipline).

Отже, учасники навчального процесу, їхні дії та місце навчання є найважливішими характерними рисами школи. Цей факт свід-

чить про те, що у свідомості людей школа асоціюється насамперед з учнями та учителями.

З метою аналізу особливостей вербалізації понятійного аспекту концепту «school» у творі Роальда Дала ми підрахували лексеми, що становлять його номінативне поле. Усі лексеми можна розподілити на такі семантичні групи:

- 1) учасники навчального процесу: *parents, children, class* [2, с.5];
- 2) дії: *multiply lots of numbers* [2, с.68];
- 3) здібності учнів: *the wisdom of this tiny girl* [2, с.77], *the greatest miracle a person has ever performed* [2, с.167];
- 4) шкільні правила: *speak only when spoken to, never argue, never answer back, never try to be funny* [2, с.129];
- 5) періоди навчання: *morning break, lunch-hour* [2, с.97];
- 6) приміщення: *playground* [2, с.86], *the Chokey* [2, с.100];
- 7) речі: *pocket calculators* [2, с.70], *a book of poetry* [2, с.73];
- 8) предмети: *Algebra, Geometry, French, English Literature* [2, с.86].

Одним із основних засобів репрезентації концепту «школа» у казці Роальда Дала постають лексеми, що називають учасників навчального процесу. Індивідуально-авторською особливістю є присутність іменників з негативним значенням у даній групі. Найбільша частина цих іменників – це звернення директорки школи Міс Транчбул до учнів. Директорка, яка повинна створювати належні умови для навчання та розвитку учнів, ненавидить дітей і звертається до них лише лайливими словами: *a walking germ-factory* [2, с.139], *ignorant little slug* [2, с. 142], *squirming worm* [2, с.143]. Протилежністю директорки виступає перша учителька Матильди, міс Хані, яка і репрезентує образ справжнього педагога. Іменники семантичної групи «здібності учнів» звучать у її мові на адресу Матильди: «*a truly extraordinary mathematical brain*» [2, с.70], «*this astonishing child*» [2, с.71].

Важливим засобом вербалізації концепту «школа» у творі є дієслова, що називають акт мовлення та дії учнів й учителів. З їх допомогою автор створює опозицію Матильди та директорки, учительки та батьків Матильди, учнів та директорки, що сприяє створенню образу ідеальної школи. Наприклад, міс Хані прагне сформулювати необхідні навички своїх учнів, навчаючи їх читати, писати, рахувати: «*to spell, to read*» [2, с.72], «*understand the meanings*» [2, с.73]. На відміну від неї, міс Транчбул прагне позбутися дітей: «*want to get rid of her*» [7, с.84].

Дослідження ціннісного аспекту концепту «школа» доводить, що основним засобом його репрезентації в казці є протиставлення загальнолюдських цінностей, які дитина засвоює у школі, та неналежного родинного виховання. Так, міс Хані вважає, що кожному спеціалісту необхідна університетська освіта: «*If you had a heart attack this minute and had to call a doctor, that doctor would be a university graduate*» [2, с.96]. Іншу систему цінностей пропагує мама Матильди, яка переконана, що найважливіше для дівчинки мати привабливу зовнішність, а не освіту: «*A girl should think about making herself look attractive so she can get a good husband later on. Looks is more important than books*» [2, с.93].

Необхідно відзначити, що одним із основних засобів репрезентації ціннісного аспекту концепту «school» слід вважати прикметники, які вживаються автором для створення яскравої опозиції образів, викликаючи чіткі асоціації з правильним і хибним. Наприклад: «*brilliant, nimble*» Матильда та «*gormless*» батьки [2, с.6], «*a mild and quiet*» міс Хані [2, с.62] та «*a large woman*» мати Матильди [2, с. 23], характеристика здібностей дівчинки від міс Хані «*quiet extraordinary*» [2, с.78] та від батька «*an ignorant little squirt*» [2, с.21].

Аналіз текстового матеріалу доводить, що вагому роль у репрезентації образного аспекту концепту «школа» відіграють порівняння. Роальд Дал часто використовує порівняння зі світу природи. Наприклад, він порівнює директорку з хижакком, що переслідує тендітну здобич: «*She looked, in short, more like a rather eccentric and bloodthirsty follower of the stag-hounds*» [2, с.79]. Іншу тональність мають порівняння на адресу Матильди. Унікальні здібності дівчинки зіставляються з небесними та природними явищами, підкреслюючи її високі прагнення: «*She can multiply complicated figures in her head like lightning*» [2, с. 95]. Зрозумілі для дітей порівняння зі світу природи відіграють важливу роль у творі, експресивно посилюють висловлену думку, забезпечуючи належний художній ефект. Використання епітетів та метафор допомагає створити влучні образи і стійкі асоціації щодо істинних та хибних цінностей.

Загалом вивчення особливостей вербалізації концепту «школа» у літературній казці Роальда Дала «Матильда» дало змогу проаналізувати структурні елементи номінативного поля, ціннісні характеристики та образні складники досліджуваного концепту, а також виявити індивідуально-авторські особливості його мовної репрезентації, які мають спільні та відмінні риси із його традиційним тлумаченням в англійській мові, отже, отримати більш цілісне уявлення про цей концепт.

Список використаних джерел

1. Collins English Dictionary. Режим доступу: <https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english/school>
2. Roald Dahl. Matilda. Режим доступу: <http://jssisdubai.com/document/uploaded/matilda.pdf>
3. Левченко О. Лінгвокультурологія та її термінна система. *Вісник Нац. ун-ту «Львівська політехніка»*. Львів, 2003. № 490. С. 105–113.
4. Маслова В.А. Поэт и культура: концептосфера Марины Цветаевой. 3-е изд., стер. Москва: Издательство «Флинта», 2017. 254 с.
5. Таценко Т.В. Концепт як ключове поняття когнітивної лінгвістики. *Вісник СумДУ*. Серія «Філологія». 2008. № 1. С. 105–110.

Безштанько Вікторія

Кременчуцький ліцей № 11 «Гарант» Кременчуцької міської ради
Кременчуцького району Полтавської області,
м. Кременчук
Учитель – Маркевич Віта Анатоліївна

ЖАНРОВО-СТИЛЬОВІ ОСОБЛИВОСТІ КРИМСЬКОТАТАРСЬКИХ НАРОДНИХ ПІСЕНЬ

Пісні є одним із жанрів народної творчості, у якому відобразився весь історичний шлях, пройдений народом. Саме в піснях розкривається світогляд, вірування, споконвічні мрії людей. Етнограф Аркадій Кончевський був першим, хто запропонував класифікацію кримськотатарських народних пісень у своєму дослідженні «Пісні Криму». Зразки ліричних творів кримців науковець розподілив на такі жанрово-тематичні різновиди: історичні, емігрантські, любовні (пісні про кохання), колискові, ігрові [3].

Розглянемо жанрово-стильові особливості історичних, емігрантських та любовних пісень.

В **історичних піснях** оспівано трагічні події, що відбулися в історії кримців. Багато розповідається про тяжке становище народу в умовах царського самодержавства. Наприклад, у пісні «Порт-Артур» йде мова про кримських джигітів, які відважно захищали кордони під час русько-японської війни: *«Пішли солдати в Порт-Артур, Залишилися вдома засмучені матері...»*; у пісні «Шомпул» відтворено період громадянської війни під час правління в Криму бі-

логвардійського уряду (цю пісню склали кримці, які залишилися живі).

Н. Кравцов та С. Лазутин зазначають, що історичні пісні кримських татар «мають свій склад діючих осіб. Їхні персонажі – не билинні богатирі і не прості люди побутових ліричних пісень і балад (дружина, чоловік, свекруха, дівчина, молодець), а відомі історичні діячі, командири, наприклад: Топал-Бей, Куропаткін-командир та інші. Важливою особливістю історичних пісень є те, що в них діє сам народ, який часом висловлює своє ставлення до цих подій» [2].

Провідними мотивами історичних пісень є мотив несправедливості та безправ'я, опору, протесту, любові до рідної землі.

Основними зачинателями, хранителями і популяризаторами історичних пісень в Криму були народні співаки («йирджилар»), сказателі («кедайлар»). Саме про цю групу можна сказати: «Пісня – жива історія народу».

Менш досліджуваною групою є **емігрантські пісні**. У піснях цього жанру зображено минуле Криму, зокрема трагічні часи депортації, втрати кримцями своєї великої та малої Батьківщини. Основними мотивами цих пісень є, по-перше, мотив розпачу і водночас віри в повернення додому: «...Дітвора за Батьківщиною Проліває сльози, Наші люди похилого віку, простягаючи руки, Моляться...». Не тільки головний герой сумує за батьківщиною, а й увесь народ. Також можливо тут помітити мотив прагнення до свободи. Похилі люди моляться за увесь народ, щоб якнайшвидше повернутися на Батьківщину. По-друге, мотив туги за рідним краєм: «...Дмуть від Алушти вітри Вдарили мене в обличчя. Землі, де я зростав з дитинства, Змусили сльози навернутись на очі...». По-третє, мотив безмежної любові до рідної землі, захоплення нею: «...Я сумувала за своєю Батьківщиною, Ах, прекрасний Крим!..». В емігрантських піснях розкриваються й інші мотиви, зокрема критика тогочасної влади й власної знаті, стурбованості про молодь, котра покидає батьківські землі, забуває звичаї. У зразках переселенської лірики люди закликають до збереження вірності своїй релігії.

Емігрантська пісня пов'язана з такими жанрами, як: дестан (епічна оповідь) та макам (лірична пісня). Дестан – оповідь, яка дуже близька до нашої української думи. Величність, драматичні злети й падіння, поєднання коротких і довгих рядків, барвисте римування – ці та деякі інші ознаки притаманні дестану. Дестани та емігрантські пісні, як зазначила О. Гуменюк, «єднають мотиви небезпечних подорожей, пов'язаних з ними важких випробувань» [1].

Любовні пісні (пісні про кохання) – група пісень, яка переважає у фольклорі кримськотатарського народу. У них оспівана дівоча

ча й жіноча врода, виявлена світла втіха перших любовних почуттів та опоетизована сила кохання.

У любовній ліриці інколи важко зрозуміти, хто саме є суб'єктом ліричної оповіді, тим більше, що в кримськотатарській граматиці відсутня категорія роду. Наведемо, наприклад, рядки з пісні «Я з Ялти»:

*...Я любив коханця з Алушти,
Це було не моє...*

Це може бути дівчина, яка невтішна через нерозділене кохання, або розчарований у милій юнак. У більшості пісень головним героєм постає чоловік, котрий страждає. Він, не пояснюючи причини, тужить за своєю коханою, але є пісні, які все-таки вказують на уточнення появи переживань. Так, у пісні «Бакъын, достлар» («Погляньте, друзі») головний ліричний герой ображений на долю, що його молодість проходить без прекрасного почуття, як кохання. У пісні «Умер оджа» показується туга літньої людини, відсутність кохання у житті.

Дослідниця О. Гуменюк виокремлює два жанри пісенної лірики: макама та тюркю. В обох жанрах можливо виокремити жанрово-тематичні різновиди. У макамах простежуємо тужливі пісні про світлі сподівання, а в тюркю – пісні про печальне кохання, пісні про долання життєвих та душевних тривог та пісні про щасливе кохання. У макамах переважає інтенсивність, що пов'язана з переживанням любовної драми, поєднана з роздумами про сенс буття. У музичній поезії характерною особливістю постають розлогі розспіви, що покривають одним голосним звуком кілька або кільканадцять, іноді навіть більше двадцяти нот. У тюркю переважають легкі та грайливі ритми, тому їх називають «енгиль лирик тюркюлери», що у перекладі «легка лірична пісня».

Варто зазначити, що любовні пісні є найбільш досліджуваними щодо мотивів і поезики. Наприклад, у пісні «Есмам» зображена туга головного героя за коханою: «...*Чи не відкидай мене, не бий мене, мені від цього боляче, Кулі у себе за пазухою прибережи для ворога...*». Напевно, цими словами характеризується невзаємне кохання зі сторони дівчини. Водночас у пісні простежується велика сила любові, здатної надихати на долання житейських прикросів і душевних страждань.

У любовних піснях ще спостерігається мотив щасливого кохання. Головний герой захоплюється своєю коханою, чекаючи на побачення. Іноді стається так, що з'являються сумніви, тривога, але усі ці почуття швидко минають: *...Я поставив навіс на даху, Запросіть сюди Фатма. Де ти Фатма навчилася Так виконувати та-*

нець живота? Юна моя цілителька!.. Дозволь мені стати твоїм єдиним...».

Дослідники висвітлюють ще один різновид макамів, коли нещасливе кохання поєднується разом зі світлими сподіваннями. Макам має дуже глибоку філософічність, гама почуттів дуже різноманітна: від тривоги і аж до ніжної мрійливості.

Отже, кримськотатарська народна лірика характеризується багатством пісенних мотивів. Серед найуживаніших варто назвати такі, як-от: мотив нещасного кохання; туга головного героя за коханою; мотив щасливого кохання; мотив долання тривоги і скрути; мотив статусної нерівності; мотив боротьби із ворогом; туга батьків за своїми дітьми; туга за рідним краєм; мотив свободи.

Список використаних джерел

1. Гуменюк О. Художній світ народної емігрантської пісні кримських татар: монографія. Київ: Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Рильського НАН України, 2016. 374 с.
2. Исторические песни в татарском фольклоре (стаття). URL: <http://www.antat.ru/ru/iyli/publishing/book/2017/Хакимов-2017.pdf> (дата звернення: 20.12.2020).
3. Кримськотатарська народна пісня як форма збереження національної пам'яті (стаття). URL: http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/53248/2/2020_Mustafaiev_F-rimeaskotatarska_narodna_134-135.pdf (дата звернення: 20.12.2020).

Безштанько Вікторія

Кременчуцький ліцей № 11 «Гарант»

Кременчуцької міської ради

Кременчуцького району

Полтавської області, м. Кременчук

Учитель – Маркевич Віта Анатоліївна

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ КРИМСЬКОТАТАРСЬКИХ ТА УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ КАЗОК

Історія кожного народу з давніх-давен відображається у фольклорі. Надзвичайно захоплюючим і привабливим є кримськотатарський фольклор, сповнений нескореною силою духу мужнього й незламного народу. Серед розмаїтих фольклорних жанрів особли-

ве місце займають казки, у яких відобразилися прадавні традиції цього етносу.

Порівняльний аналіз кримськотатарських народних казок з українськими дав змогу виявити наявність багатьох спільних рис. Розглянемо особливості побудови кримськотатарських та українських народних казок.

Казки про тварин в обох народів мають традиційний початок. У кримськотатарській казці досить часто він асоціюється з дієсловом «жити» чи абстрактним означенням часу. Наприклад, «Жив колись на світі Вовк...» («Дурний Вовк»), «Колись дуже давно...» («Колобок»), «Було це колись давно...» («Три товариші»). Така формула зачину є і в українських народних казках про тварин: «Жив був Вовк...» («Вовк і Кобила»), «Раз тягнули...» («Хвалькувата Муха»), «Колись іще...» («Ракова скоро робота»).

Тісно пов'язані з казками про тварин чарівні казки, оскільки в них часто зустрічаються тварини-помічники, що допомагають людині, іноді навіть впливають на її долю. Для кримськотатарських та українських чарівних казок також притаманна «формула початку з абстрактним означенням часу» [3, с. 128], яка ніби готує слухача до подальшого вимислу в розповіді. Наприклад, у казках кримських татар: «Жив собі молодий чабан...» («П'ять грон винограду»), «Жив собі дуже бідний чоловік...» («Алім»); в українських народних казках: «Був собі чабанець...» («Чабанець»), «Жили собі дід та баба...» («Телесик»).

Соціально-побутові казки, крім зазначених вище формул початку, можуть не мати навіть короткої експозиції, а розпочинатися відразу із зав'язки, як-от: «Син хана вирішив оженитися й вирушив шукати собі наречену...» («Мудра дівчина»), «Забажалося якомсь старому хану дізнатися, розумні чи дурні люди оточують його...» («Дочка пастуха»). В українських казках відповідної групи читаємо: «Пекли в пекарні хліб...» («Хліб і золото»).

Цікавими в кримськотатарських казках є зачини з географічною вказівкою на місце подій. Наприклад, «Неподалік від Бахчисарая, у селі Харилкой...» («Живі скелі»), «Жив колись у місті Солхат...» («Місто сімдесяти ремесел...»). На нашу думку, такі форми початку свідчать про надзвичайну прив'язаність кримців до рідного краю, їхнє споконвічне прагнення зберегти свою прабатьківщину.

Зміст казки в обох народів виражається зазвичай через авантюру, що зав'язується на початку твору, має логічний розвиток подій і розв'язку. Приклади авантюри в кримськотатарських народних казках: *Їжак та Лисиця потоваришували, вирішили поїсти сма-*

чненького й пішли на лови в курник; падишах виганяє з дому доньку через те, що вона сказала, що любить батька, як ложку солі та ін.; в українських: лисиця вкрала в баби пиріжок і поміняла його на бичка; цареву доньку викрадає змії тощо.

Усталена формула фіналу не властива ні кримськотатарським, ні українським казкам. Твори закінчуються або розв'язкою конфлікту, що був на початку, або кінцівкою, яка має дидактичний характер. Наприклад, у кримців: *«В одну мить султанський палац перетворився на стару хатинку»* («П'ять грон винограду»), в українців: *«Так покарала липка за те, що ненажерлива баба хотіла всіх людей батраками поробити»* («Про липку і зажерливу бабу»).

Зазначимо, що казки обох народів завершуються здебільшого формулою із щасливою кінцівкою, яка виражається одним-двома реченнями. Наприклад, в українських казках ця формула така: *«От вам казочка, а мені бубликів в'язочка»* («Телесик»), *«А хто не вірить, нехай перевірить!»* («Чому гуси муються у воді, коти – на печі, а кури порпаються в просі»); у кримськотатарського народу така: *«До самої смерті жили в теплі й достатку»* («Хлопчик, який розумів мову птахів»).

Крім того, для казок обох народів характерною особливістю є, на думку літературознавців, так звана «замкненість часу» і завершеність, «чітке співвіднесення між досягненням героєм поставленої мети й загальною перемогою добра над злом» [2]. Отже, для казок характерними є дидактичні мотиви.

Казки обох народів також відзначаються динамізмом, драматичним розвитком подій, наявністю значної кількості епізодів. Для кримськотатарських казок характерною є відсутність розгорнутих описів природи й побуту. Пейзажів немає і в українських казках.

Спільні риси можна віднайти й у мотивній структурі казок обох народів. Як показує дослідження, переважають морально-етичні мотиви.

Доволі поширеним є мотив дружби. Наприклад, у казці «Три товариші» свійські тварини змогли перемогти хижаків через те, що подружилися, усе робили разом. Тотожна ситуація є і в українських казках («Телятко, кабанчик, півник, качур та вовки»).

Часто зустрічається мотив покарання за скоєне зло. До речі, у кримськотатарських казках чітко простежується розробка етичної норми і вибудовується увесь ланцюжок, що впливає з поганих вчинків. Так, у казці «Дурний Вовк» можна виокремити таку низку подій: злий і ненаситний Вовк безжально знищує тварин – починає хворіти (мотив покарання); обіцяє нікому не причиняти більше зла (мотив каяття); біль припиняється і він знову хоче пообідати бара-

нами (мотив порушення обіцянки); барани пропонують допомогти спочатку вирішити суперечку (мотив порятунку з допомогою хитрощів); урешті-врешт б'ють вовка (мотив покарання). Схожа ситуація повторюється тричі. Така комбінація мотивів простежується і в українській казці «Вовк і Кобила». У молоді роки вовк знищує тварин, а коли стає старий – залишається самотнім (мотив покарання). Нещасний і голодний хоче з'їсти кобилу, а та пропонує почитати напис на підкові (мотив порятунку з допомогою хитрощів). Б'є вовка ногою (мотив покарання).

У багатьох казках використано мотив подорожі, що є відображенням умов життя кримськотатарського народу. Наприклад, казка «Колобок». Перший мотив нужденного життя змушує діда й бабу в українській казці, а чоловіка й жінку – у кримськотатарській виготовити колобок. Варто зауважити, що колобок в казках різний: в українській – спечений із тіста, у кримській – зроблений із кізяка. Цей момент, на нашу думку, пояснюється географічним розташуванням обох народів та їх родом діяльності. Далі колобки втікають із дому (мотив подорожі). Тут теж є свої особливості: кримськотатарський колобок поніс вітер, що передає складну історію насильницького переселення кримського народу. Обидва персонажа зустрічають на шляху вовка, ведмедя (чергуються мотиви небезпеки та порятунку). Зустріч із лисом фатальна для обох (мотив небезпеки та втрати життя). Українська казка на цьому завершується. Лисиця залишається не покараною, хоч і обмежила волю колобка (мотив всепрощення українців). У кримців же лис тяжко захворів, з'ївши кізяк, а слабкого його забирає орел (мотив подвійної кари).

Отже, є всі підстави стверджувати про схожість побудови народних казок обох народів. Крім того, у казках чітко визначається епічність викладу подій, сюжетність, казкова обрядовість, елементи дидактизму.

Список використаних джерел

1. Велієв А. Кримськотатарські народні казки. URL: <https://ukrshodoznastvo.wordpress.com> (дата звернення: 19.10.2019)
2. Карпенко С. Жанрово-видовий феномен української народної казки. URL: <http://publications.lnu.edu.ua/journals/index.php/mythology/article/view/> (дата звернення: 17.10.2019).
3. Філоненко С.О. Усна народна творчість. Київ: Центр учбової літератури, 2008. 416 с.

Бойко Євгеній
Полтавська гімназія № 31
Полтавської міської ради
Полтавської області, м. Полтава
Учитель – Троценко Тетяна Костянтинівна

МОТИВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ВЕБЛІШУ У ВИВЧЕННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ: УПРОВАДЖЕННЯ ДЛЯ СТУДЕНТІВ, ЗАЦІКАВЛЕНИХ У ВІДЕОІГРАХ

Багато дітей шкільного віку тим чи тим способом пов'язані із віртуальним світом, більшість із них обожає грати в комп'ютерні ігри. Тому для батьків чи вчителів справжнім випробуванням є залучити їх до інших видів діяльності, зокрема навчальної. На нашу думку, цей факт не може не впливати як на загальний рівень освіченості нації, так і на інтелектуальні здібності окремої особистості. Проте таку пристрасть до віртуального світу, на наш погляд, можна використати для розвитку та навчання, наприклад, запропонувати інтернет-сленг, яким спілкуються багато геймерів, предметом дослідження.

Актуальність роботи полягає в необхідності мотивації до навчального процесу учнів, для яких навчання не є самоціллю, через використання знайомих їм та цікавих процесів розвитку мови у віртуальному просторі, зокрема через дослідження Weblish (Вебліш); у значному розширенні кругозору та створенні зв'язків англійської мови як предмету із життям для учнів, які раніше не зустрічали це мовне явище.

Мета роботи – дослідити Weblish як мовне явище та засоби його впровадження для використання як мотивувальний засіб для вивчення мови.

Для досягнення поставленої мети необхідно розв'язати такі завдання:

- 1) дослідити особливості, структуру, поширення та типологію Weblish;
- 2) виокремити та класифікувати найбільш поширені мовні явища інтернет-сленгу;
- 3) запропонувати варіант використання вивчення Weblish як засобу мотивації учнів до навчання англійській мові.

Об'єктом дослідження є Weblish як мовне явище, предмет дослідження – використання Weblish для мотивації вивчення англій-

ської мови.

Було обрано такий хід роботи:

- 1) аналіз необхідних даних у мережі інтернет;
- 2) визначення основних особливостей Weblish;
- 3) окреслення особливостей Weblish;
- 4) пропонування засобів використання Weblish як способів

мотивації під час вивчення англійської мови.

Адекватними методами дослідження було запропоновано аналіз, синтез, дедукцію, індукцію, описовий метод, опитування, експериментальний.

Практичне значення дослідження полягає у використанні матеріалів на уроках англійської мови для підвищення мотивації учнів, а також для втілення набутих навичок у повсякденне життя з метою спрощення та в різноманітненні спілкування.

Основні положення роботи та її окремі фрагменти доповідалися та обговорювалися на засіданні кафедри англійської мови, а також упроваджувалися на уроках англійської мови у дев'ятих класах Полтавської гімназії № 31.

Список використаних джерел

1. Руденко М. Лінгвоісторіографічний аспект дослідження арго, жаргону та сленгу. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія.* 2014. С. 178–182.

2. Козаченко І.В. Особливості перекладу неологізмів англійської мови. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія.* 2014. № 25. Том 2. С. 166–168.

3. Кримова А.В. Особливості функціонування сучасного Інтернет-сленгу Weblish. 2018. URL: <https://gf.sumdu.edu.ua/old/images/prezentacii/2017-2018/%D0%9A%D1%80%D0%B8%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%B0-%D0%90.%D0%92.-%D0%9F%D0%A0-41.pdf>.

4. Каптюрова В.В. Сленг соціальних мереж та мікроблогів. *Лінгвістика XXI століття: нові дослідження і перспективи.* Київ : Логос, 2012. С. 134–140.

5. Данкевич Т. Переклад авторських неологізмів в англійській мові. *Мова і культура.* 2014. Вип. 17. Т. 3. С. 341–346.

Бондарь Катерина
 Полтавська гімназія № 17
 Полтавської міської ради
 Полтавської області, м. Полтава
 Учитель – Гаврілова Світлана Валеріївна

ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНЕ ПОЛЕ ФРУКТИ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Одним з актуальних напрямів досліджень у сучасній лінгвістиці є метод поля. Як зазначають мовознавці, польове структурування лексичного складу мови вважається одним із найбільш продуктивних і достовірних методів вивчення семантичного простору мови, оскільки воно дає змогу виявити зв'язки між мовними явищами та визначити національно-специфічні риси мовної свідомості. За допомогою семантичних полів у свідомості носіїв мови структуруються уявлення про світ, «кожне семантичне поле притаманним лише даній мові способом членує той шматок дійсності, який воно відображує» [4, с. 24].

У лінгвістиці ідея дослідження лексики за семантичними полями пов'язується з ім'ям Й. Тріра. Під понятійним полем він розумів структуру окремої понятійної сфери чи низки понять, що існують у мовній свідомості, яка не має в мові особливої, своєрідної зовнішньої форми вираження [5, с. 29–44]. Дослідження лексико-семантичних груп слів передбачає виявлення внутрішніх зв'язків у межах семантичної системи мови, визначення її структури і специфічних змістових зв'язків її компонентів.

Як зазначає І.М. Кобозєва [5, с. 99], у структурі семантичного поля можна виокремити такі частини:

1) ядро поля, представлене родовою семою-компонентом, навколо якого розгортається поле;

2) центр поля, що складається з одиниць, які мають інтегральне, спільне з ядром і між собою значення. Ці одиниці формують навколоядерну зону;

3) периферія поля, яка містить одиниці, найвіддаленіші за своїм значенням від ядра. Периферійні слова характеризуються найменшою частотністю. Вони деталізують та конкретизують основне значення поля.

Концепт «фрукти» є важливим для англійської мовної картини світу. Лексема «фрукт» та її похідні широко використовуються як у повсякденному мовленні, так і в інших сферах знань.

З метою виявлення структурних компонентів лексико-семантичного поля «фрукти» був проведений етимологічний ана-

ліз лексеми «fruit». За даними Online Etymology Dictionary [2] іменник «fruit» походить від латинського «fructus», що означає «*an enjoyment, delight, satisfaction; proceeds, produce, fruit, crops*». Тобто оригінальне значення цієї лексеми – задоволення. В англійській мові іменник «fruit» вживався для позначення всіх продуктів ґрунту (*all products of the soil*).

Усього проаналізовано 85 лексичних одиниць, які називають види фруктів. Лексико-семантичний аналіз номінативних одиниць на позначення фруктів дав змогу визначити три основні мікрополя, які постають структурними елементами ядра лексико-семантичного поля:

- 1) плоди дерев: *apple, cherry, apricot, plum*;
- 2) ягоди: *strawberry, gooseberry, raspberry, blueberry, mulberry*;
- 3) тропічні фрукти: *mango, pineapple, breadfruit*.

Спільною ознакою мікрополя «плоди дерев» є вживання лексеми, що називає фрукт, для номінації дерева: *apple tree, cherry tree*.

Характерною рисою елементів мікрополя «ягоди» є наявність суфікса «berry» у лексемі: *elderberry, sugarberry, cranberry*.

Компонент «походження», наявний у дефініціях елементів мікрополя «тропічні фрукти», є його характерною ознакою: *pineapple – a large yellow-brown tropical fruit* [1, с. 1240].

В аспекті з'ясування семантичних відношень між складниками досліджуваного мовного поля на основі словникових дефініцій було виявлено, що лексема «fruit», як складник всіх словникових статей на позначення фруктів, є архілексемою лексико-семантичного поля «фрукти» і представляє його гіперонім. Наприклад: *apricot – a small round fruit that is orange or yellow and has a single large seed* [1, с. 62]

Дослідження семантичного аспекту номінативних одиниць, які позначають фрукти, показало, що до складу їхнього лексичного значення входять компоненти кольору, форми, смаку, походження, тактильної характеристики, структури та розміру. Визначальними для розрізнення номінативних одиниць лексико-семантичного поля «фрукти» є семи кольору і розміру, які найактивніше використовуються у словникових дефініціях: *watermelon – a large round fruit with hard green skin, red flesh, and black seeds* [1, с. 1862].

Виявленню особливостей вербалізації периферійних елементів поля сприяв аналіз паремій із компонентом «фрукти». Дослідження 170 пареміологічних одиниць виявило, що лексема «fruit» може бути структурним центром паремій або доповнювати їхнє основне значення. Було визначено десять семантичних груп за об'єктом вираження асоціацій із фруктами: моральні цінності, ре-

зультат праці, сенс життя, внутрішня краса, недаремність зусиль, характеристика особистості, життєві цінності, задоволеність тим, що маєш, спадковість та здоров'я. Семантичні групи «моральні цінності» та «результат праці» мають найбільшу кількість елементів: *Ripe fruit falls by itself, but it does not fall into your mouth. He who likes cherries soon learns to climb.* Визначну роль у виборі лексем для створення асоціативних образів у пареміях з компонентом «фрукти» відіграють семи смаку, кольору та розміру.

У результаті розгляду засобів розвитку лексико-семантичного поля «фрукти» в англійській мові було встановлено, що основним джерелом його поповнення є запозичення. За місцем у структурі лексико-семантичного поля було визначено дві групи запозичень: давно запозичені слова, що тяжіють до ядерної зони: *melon* – наприкінці 14 сторіччя від *Old French melon*, від *Medieval Latin melonem* [2], рідковживані слова, які розташовані на периферії: *loquat*, *longan*. Найбільшу кількість запозичень серед одиниць сучасного лексико-семантичного поля «фрукти» в англійській мові становлять екзотизми, основними способами асиміляції яких є пряме запозичення (Е.g. *durian*, *cherimoya*, *feijo*) та дескриптивний переклад (*snake fruit*, *custard apple*).

Загалом комплексне вивчення структурних елементів лексико-семантичного поля «фрукти» в англійській мові дало змогу визначити одиниці ядерної зони, проаналізувати роль паремій із компонентом «фрукти» у вербалізації периферії поля та визначити місце запозичень у його структурі. Концепт «фрукти» є важливим складником англійської мовної картини світу. Різноманіття сфер вживання поняття «фрукти» пов'язано із багатим набором змістів та виявляє схожість із різними реаліями життя.

Список використаних джерел

1. Longman Dictionary of Contemporary English / [ред. Della Summers]. Harlow: Pearson Education LTD, 2005. 1950 с.
2. Online Etymology Dictionary. Режим доступу: <http://www.etymonline.com/>
3. Іщенко Н. Системність у лексиці. *Наукові записки. Серія: Філологічні науки (мовознавство)*. Вип 89 (3). Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2010. С. 3–6.
4. Караулов Ю.Н. *Общая и русская идеография*. М., 1976. 365 с.
5. Кобозева И. М. *Лингвистическая семантика: учеб. пособие*. М.: Эдиториал УРСС, 2000. 352 с.

Галаур Софія
Полтавська гімназія № 31
Полтавської міської ради
Полтавської області, м. Полтава
Учитель – Смоленко Людмила Василівна

НІМЕЦЬКІ ЗАПОЗИЧЕННЯ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ: ІСТОРИЧНИЙ РАКУРС

Запозичення – чужорідний елемент (слово, морфема, синтаксична конструкція та ін.), перенесений з однієї мови в іншу внаслідок мовних контактів. Найпродуктивнішим способом поповнення англійської мови є лексичні запозичення.

З усіх германських мов англійську справедливо називають найнасиченішою запозиченнями. Велика кількість джерел запозичення слів в англійську мову зумовлена низкою історичних чинників: протягом часу свого існування Британія вступала в мовні контакти з іншими країнами, зазнала набігів і завоювань, здійснювала колоніальну політику, вела активну торгівлю, обмінювалася культурним досвідом.

Еволюційний поступ англійської мови поступово відобразив три великі хвилі запозичень (VIII–XVIII ст.):

1) унаслідок тривалого співжиття англосаксів з представниками норманських племен, які скоювали регулярні набіги на Англію, в англійській мові з'явилися скандинавізми, що позначали повсякденні речі й витісняли багато звичних англійських слів;

2) результатом нормандського завоювання Англії стала диглосія, за правилами якої англійська лишилася мовою простолюду – корінного народу, феодалська верхівка спілкувалася англо-нормандською мовою. Без знання другої мови неможливо було зробити кар'єру, здобути належний статус у суспільстві, тож засилля галліцизмів, що поступово витісняли з ужитку питомі англійські слова, в англійській стало неминучим;

3) через переклади наукових та богословських праць англійська мова збагатилася латинізмами, кількість яких переважила навіть галліцизми.

Німецькі слова в англійській хоч і не стали такими потужними засобами поповнення, як описані вище мовні одиниці, водночас посідають значне місце в лексичній системі останньої. У наукових джерелах засвідчено, що їх в англійській мові 6%, із яких 90,5% – іменники [2, с. 139].

Давньоанглійська мова була близькоспоріднена з давньоверхньонімецьким діалектом, саме тому виокремити німецькі запозичення в давньоанглійському періоді дуже складно. Учені говорять лише про деякі лексеми, які проникли в англійську з німецької, а в німецьку, зі свого боку, – з римської [1, с. 53], наприклад, *discus* (блюдо). У середньоанглійський період (1066–1500 рр.) теж були майже відсутні безпосередні запозичення: якщо в той час англійська і поповнювалася німецькою лексикою, то вона приходила зрідка через давньоверхньонімецькі пам'ятки літератури – релігійні тексти (молитви, переклади Біблії), деякі вірші, а частіше – за посередництва французької мови.

У період з XVI століття у Німеччині підвищується попит на освіту, з'являються нові університети, і хоч основною мовою науки залишається латинська, зростає інтерес і до німецької. У XVI–XVII кількість видань німецькою перевищує кількість видань на латині, цьому сприяють, зокрема, винайдення книгодрукування Гуттенбергом і діяльність Мартина Лютера, який переклав Старий та Новий Заповіти німецькою мовою. Німеччина була сильною державою на європейській арені, завдяки сприятливим географічним та історичним умовам вона раніше, ніж Англія, почала розвивати торгівлю із зовнішнім світом, військову справу. Із цих сфер діяльності спочатку й запозичувалися слова в англійську.

Оскільки Німеччина на той час була країною-лідером гірської справи та металургійної промисловості, Англія, де металургія тільки-но розвивалася, із задоволенням приймала німецьких спеціалістів, які згодом сприяли усному запозиченню таких слів, як *zinc* (цинк), *bismut* (бісмут), *cobalt* (кобальт) та ін. За підрахунками лінгвістів, на терміни з галузей геології та мінералогії припадає більше половини всіх німецьких запозичень [3].

У XVIII столітті Німеччина переживала падіння економіки як наслідок Тридцятирічної війни, тому, відповідно, і німецька мова не була потужною ареною впливу на англійську, як це було раніше. Додалися лише деякі германізми, пов'язані з геологією, мінералогією та гірською справою: *iceberg* (айсберг), *wolfram* (вольфрам), *nickel* (нікель), *gletscher* (глетчер) та ін.

Переживши наслідки війни, Німеччина знову стає лідером в економіці та політиці в XIX столітті. Крім того, ця держава стає центром європейської філософської та суспільно-політичної думки. Коло німецьких слів в англійській, звісно, розширюється. Запозичення, пов'язані переважно з гуманітарними науками, суспільним життям та політикою, функціонують як кальковані та інтернаціональні терміни: *indogermanisch* (індогерманський), *mittelenglisch*

(англійська мова з 1150 року до 1470 року), *Folksetymologie* (народна етимологія), *Lehnwort* (запозичене слово) тощо. Актуалізуються назви продуктів харчування, напоїв, тварин: *marzipan* (марципан), *kohlrabi* (кольрабі), *schnapps* (шнابس), *kirsch* (вишнева наливка), *vermuth* (вермут), *roodie* та ін.

У Німеччині активно розвивається мовознавство, тому англійська мова вбирає в себе багато філологічних термінів: *umlaut* (умлаут), *ablaut* (аблаут), *grade* (клас), *vowel shift* (зсув голосних).

В англійській мові XIX–XX століття відома значна кількість слів, які вважають запозиченими-германізмами. Ці лексеми науковці поділяють на 3 великі групи: пенсільванську: *Hamburger* (гамбургер), *Hasenpfeffer* (вид рагу з кролика), *Frankfurter* (ковбаса зі свинини), *abgesang* (кінець пісні), *alpenhorn* (Альпенхорн), *auftakt* (затакт), *bebung* (коливання звуку); основний потік запозичень: (1850–1915 рр.): *Ansatz* (стаття, підхід), *Festschrift* (ювілейна збірка), *Leitfaden* (інструкція), *Methodenstreit* (методологічна дискусія), *Privatdozent* (приват-доцент), *Q document* (документ – підтвердження якості); терміни, пов'язані з Першою та Другою світовими війнами та воєнними стратегіями, а також низка слів на позначення понять і реалій, що з'явилися в часи гітлерівського режиму: *Blitzkrieg* (блискавична війна), *Fliegerhorst* (авіаційна база), *Kriegsspiel* (командно-штатне навчання), *Luftwaffe* (повітряні сили), *Gestapo* (гестапо), та ін.

До запозичень, що стали прийнятними в XXI столітті, належать лексеми – загальні найменування, терміни суспільного та філософського характеру: *Schadenfreude* (зловтіха), *Bratwurst* (смажена ковбаса), *Quatsch* (нісенітниця), *Zollverein* (митний союз), *hamsterkaufing* (запасатися, накопичувати в період карантину).

Німецькі запозичення мають позитивні характеристики в англійській мові, оскільки збагачують її словниковий корпус.

Список використаних джерел

1. Карпушина Е.Е., Перевозникова Д. А. Диахронические изменения словарного состава английского языка (на примере немецких заимствований). *Проблемы романо-германской филологии, педагогики и методики преподавания иностранных языков*. Вып. 14. Пермь, ПГГПУ, 2018. С. 51-57.
2. Підвальна А. Варіативність інтеграції німецьких запозичень у англійській мові. *Вісник студентського наукового товариства Донецького національного університету імені Василя Стуса*.

Том 2 / ред.кол.Хаджинов І. В. (голова) та ін. Вінниця : ДонНУ імені Василя Стуса, 2019.Вип. 11. Т. 2. С. 138– 141.

3. <https://studbooks.net/2424766/literatura/slovoobrazovatelnaya-assimilyatsiya-nemetskih-zaimstvovaniy-sovremennom-angliyskom-yazyke>

Гунченко Марія

Полтавська гімназія №17

Полтавської міської ради

Полтавської області, м. Полтава

Учитель – Гаврілова Світлана Вілеріївна

СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АНГЛІЙСЬКИХ СКЛАДНИХ СЛІВ ТА ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ, ДО СКЛАДУ ЯКИХ ВХОДИТЬ КОЛОРОНІМ *GREEN*

Колір є однією з категорій пізнання світу. Питання кольору є складником проблематики таких наук, як філософія, психологія, етнологія, мовознавство та ін.

Основним призначенням колірних лексем у мовленні є називання за кольоровою ознакою предметів і явищ об'єктивної дійсності. Колір може слугувати символом різних понять.

Колірна лексика часто була об'єктом дослідження в лінгвістиці. Дослідження колористичної лексики в сучасному мовознавстві об'єднують у самостійну галузь – лінгвістику кольору, завданням якої є лінгвістичне осмислення мовної картини кольору не за фізичними ознаками, такими, як тон, яскравість, насиченість, а виявлення їхнього словесного багатства і розкриття внутрішньої форми, розуміння семантичних особливостей.

Ця робота присвячена дослідженню семантичних особливостей складних слів та фразеологізмів, до складу яких входять прикметники, що позначають колір, зокрема наша увага зосереджена на англійських складних іменниках та фразеологізмах із прикметником *green*.

Уходячи до складу фразеологізмів, як відомо, назви кольорів у деяких випадках втрачають своє первинне значення (ознака кольору) і набувають зовсім інших семантичних відтінків.

Зелений колір – традиційний позитивний символ. Він часто асоціюється зі станом свободи, сприятливим збігом обставин. У широкому значенні зелений колір асоціюється з весною, молодістю, оновленням, свіжістю і свободою:

- *in the green tree* – під час розквіту, процвітання;
- *in the green wood* – у розквіті сил;
- *green old age* – здорова або щаслива старість;
- *green year* – дитячі роки.

Однак зелений колір у деяких фразеологізмах може використовуватися для вираження почуттів з негативним відтінком, мати негативну конотацію. Наприклад, він може позначати почуття з негативним відтінком, зокрема такі, як заздрість і ревності. Наприклад:

- *green-eyed monster* – ревності;
- *green with envy* – заздрість.

Зелений як символ дозволу чи свободи є складником фразеологізмів *the green light* – дозвіл та *to give a green light* – розв'язати руки, дати свободу дій.

У ході дослідження ми виявили складні іменники з першим компонентом – прикметником *green*, а саме:

- green//back* ((амер.) долар США);
- green//belt* (зелений пояс (навколо міста));
- green//field* (нове підприємство),
- green//grocery* (овочева крамниця),
- green//house* (теплиця, оранжерея) та деякі інші.

Колоронім *green* як перший компонент складного слова може набувати різних лексичних значень, а саме:

- позначення зеленого кольору, наприклад *green//back* ((амер.) долар США), при цьому значення композитного терміна є переносним, тобто таким, де одна з ознак предмету – зелений колір друку банкноти – надає значення всьому означуваному предмету, наприклад: *More than 100 customers have opened accounts. Many of them opted for accounts in American greenbacks;*

- зелені насадження, наприклад *green//belt* (зелений пояс (навколо міста));

- лексичне значення чогось нового, що тільки-но з'явилося, наприклад *green//field* (нове підприємство). *In India it was all about "greenfield", or new projects, from roads to power stations;*

- овочі, наприклад *green//grocery* (овочева крамниця), *green//house* (теплиця, оранжерея). *Greengrocers suffer when they try to flog pumpkins after Halloween.*

Підсумовуючи зазначене вище, можемо зробити висновок про те, що назви кольорів, уходячи до складу фразеологізмів, у деяких випадках втрачають своє первинне значення (ознака кольору) і набувають зовсім інших семантичних відтінків. Кольори в різних контекстах можуть мати як позитивні, так і негативні відтінки

значення. Вивчення колоронімів у фразеологічних одиницях становить особливий інтерес, оскільки ці компоненти свідчать про особливості культурно-історичного розвитку мови, розуміння якого полегшує й прискорює розуміння її вивчення.

Список використаних джерел

1. Голубовська І.О. Актуальні проблеми сучасної лінгвістики: курс лекцій. К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2011. 233с.
2. Єнікеева С.М. Системність і розвиток словотвору сучасної англійської мови. Запоріжжя. 2006. 302 с.
3. Полюжин М.М. Функціональний та когнітивний аспекти англійського словотворення: монографія. Ужгород: Закарпаття, 1999. 240с.

Демко Валерія

Полтавська гімназія №33 Полтавської міської ради

Полтавської області,

м. Полтава

Учитель – Полуніна Юлія Іванівна

БАГАТОЗНАЧНІСТЬ СЛОВА *NACHHALTIGKEIT* У СУЧАСНОМУ НІМЕЦЬКОМУ МОВНОМУ ПРОСТОРІ

Стрімкий динамізм розвитку продуктивних сил та промисловості на нашій планеті спричинив страх перед можливою кризою ресурсів, адже промисловий розвиток вимагав постійних джерел поповнення. І що швидшими ставали темпи суспільного розвитку, то більше страждала від нього природа та все навколишнє середовище. Виникало безліч питань, як зробити цей розвиток не таким болісним для планети, з'явилася потреба в слові для характеристики способу поводження з природними ресурсами. Так, у мовний вжиток сучасних німців знову входить *Nachhaltigkeit* – старе німецьке слово, яке колись використовувалося для позначення тих запасів, які ставали потрібними у певні часи.

За порівняно короткий час слово *Nachhaltigkeit* стало незамінним у німецькому мовному просторі для сучасного опису проблем людства. Його можна знайти майже в усіх галузях сьогоденного німецького життя. Особливо в умовах теперішнього промислового розвитку та вимушеної економії цей термін користується

високою популярністю. *Nachhaltigkeit* розглядається як рушійна сила інновацій у світі. Як не дивно, це слово немає універсального перекладу українською мовою. У різних джерелах воно означається по-різному: стійкість, сталість, стабільність, постійність, тривалість. Усі ці переклади вкладаються у зміст одного-єдиного німецького терміну – *Nachhaltigkeit*.

Теоретичні основи поняття *Nachhaltigkeit* досліджувалися у працях німецьких філософів, екологів, економістів, політологів, мовознавців. Серед них варто згадати Д. Медоуза, Л. Брауна, Г. Гарднера, Н. Картера. Вплив глобалізації та сучасних реалій на розвиток поняття *Nachhaltigkeit* вивчалися в розвідках Д. Кортена, К. Флавіна, Й. Райдера. Як бачимо, феномен лексеми *Nachhaltigkeit* полягає в тому, що її семантика не вміщується в рамках певної галузі науки і, як багатогранна у своїх відтінках, притягує увагу різних дослідників.

Термін «*Nachhaltigkeit*» у значенні «стійкість» уперше був запропонований ще у 18 столітті службовцем гірничої справи та одночасно засновником стабільного лісництва Гансом Карлом фон Карловіцем. Його книга «*Sylvicultura oeconomica, oder haußwirthliche Nachricht und Naturmäßige Anweisung zur wilden Baum-Zucht*» стала першим всебічним трактатом про лісове господарство. Хоча його міркування були обмежені лише лісом, саме Карловіц вважається засновником сталого розвитку, оскільки він вважав, що люди не мають права використовувати природні ресурси, не даючи часу їм відновитися.

Упродовж ХХ століття слово *Nachhaltigkeit* отримало нові способи використання. Одночасно світова спільнота почала розв'язувати проблеми забруднення, наслідки перенаселення та нещадного використання ресурсів.

Із середини 1970-х рр. суспільний та політичний інтерес до питань охорони навколишнього середовища зростав, а слово *nachhaltig* все частіше зустрічалося у засобах масової інформації. Поряд з поняттями *nachhaltig* та *Nachhaltigkeit* з'являється вислів *nachhaltige Entwicklung* (сталий розвиток).

Учені та аналітики запропонували понад 20 визначень самого поняття *Nachhaltigkeit* та близько 70 визначень сталого розвитку. Спроби науковим товариством уніфікувати зміст цього процесу не мали позитивного результату, навпаки – з'явилися нові терміни: зрівноважений, стійкий, збалансований, екорозвиток та ін. Відомий словник Дудена описує *Nachhaltigkeit* як «принцип, згідно з яким не можна споживати більше, ніж може відростати, відновлюватись і надалі бути знову доступним».

Вершиною розвитку поняття «*Nachhaltigkeit*», яка остаточно сформулювала його концепцію, стала Всесвітня екологічна конференція, що проходила у Ріо-де-Жанейро в 1992 році, – перша глобальна екологічна конференція. Лише після цієї конференції *Nachhaltigkeit* та *nachhaltige Entwicklung* стають ідеєю, метою, способом існування і набувають ще більшої популярності. Німці стають переконані, що економічний та соціальний розвиток повинен змінити свій курс та врахувати проблеми навколишнього середовища. Метою є узгодження задоволення основних потреб людини з високоякісним середовищем та здоровою економікою для всіх людей на землі. Саме в ті часи починає формуватися загальнонародна ідея, що німці – природолюбна нація.

У ХХ столітті, коли почалася активна боротьба свідомих членів німецького суспільства з проблемами забруднення навколишнього середовища, за свідоме ставлення до використання природних ресурсів, термін *Nachhaltigkeit* набув ще більшого поширення серед екологів, економістів, філософів та політиків. Його взяли на озброєння журналісти та письменники, прививаючи суспільству звичку ощадливо поводитися з усіма ресурсами планети Земля, включаючи воду, повітря та енергію. Мовознавці взяли за мету знайти єдине означення вже не просто слова *Nachhaltigkeit*, а цілого тренду, який розуміють за цим словом. На початку ХХІ століття з'являється багато означень окресленого поняття: рівноправність усіх перед усім і усіма, збалансованість життя, відповідальність перед майбутнім, співучасть у розвитку, смиренність та стабільність у потребах, турбота про життя майбутніх поколінь.

На сторінках документа конференції у Ріо-де-Жанейро 2015 року, відомого під назвою Агенда-2030, знаходимо декілька означень поняття *Nachhaltigkeit*:

- задоволення потреб сучасності без збитку для майбутнього;
- самоусвідомлені вчинки;
- усвідомлене ставлення до вичерпних ресурсів планети [3].

Та найповнішим і найбільш вичерпним розкриттям значення слова *Nachhaltigkeit*, на нашу думку, є таке: «Це є сумісна дія людей, природи та економіки для їх же спільної користі» [1].

Сучасна німецька молодь виховується невід'ємно від поняття усвідомленого ставлення до природи. Тренд «*nachhaltiges Leben*» є для них стилем життя. Велика заслуга в цьому німецької системи освіти, що, як вказувалося вище, є ключовим фактором сталого розвитку. Мета сталого розвитку полягає зокрема і в тому, щоб ще бі-

льше посилити стабільність в системі освіти, прививати молодому поколінню думку про те, що без стабільного взаємного розвитку природи і суспільства не буде гармонії та достатку. Сталий розвиток, закріплений в Німеччині Законом про освіту, розглядається як керівний принцип, номінується навчально-освітньою місією та враховується в навчальних програмах шкіл. І молоді люди, з дитинства виховані на таких засадах, починають організовувати все своє життя за принципом «nachhaltig in Allem»:

- зробити щось правильне;
- зупинити бездумні покупки речей;
- економити ресурси;
- зупинити вирубування лісів та забруднення повітря;
- діяти, лише добре все обдумавши.

Список використаних джерел

1. Герасимчук З. В. Особливості сталого розвитку. Економічні науки. Серія: Регіональна економіка, 2016. Вип. 13. С. 94–111.
2. Данилишин Б.М., Міщенко В.С., Коваль В.Я., Новаторов О.С., Природно-ресурсний потенціал сталого розвитку України. Київ: РВПС України, 1999. 716 с.
3. Програма дій «Порядок денний на XXI століття» («AGENDA 21»). Київ: «Інтелсфера», 2000. 359 с.
4. Grober, Ulrich. Die Entdeckung der Nachhaltigkeit. Kulturgeschichte eines Begriffs. München: Verlag Antje Kunstmann, 2010. 150 S.

Запорожець Андрій

Комунальний заклад «Розсошенська гімназія
Щербанівської сільської ради
Полтавського району Полтавської області»
Учитель – Копачевська Мар'яна Миколаївна

COMBINATION OF THE STRUCTURAL COMPONENTS OF ROALD DAHL'S INDIVIDUAL STYLE IN THE FAIRY TALE «THE BIG FRIENDLY GIANT»

Contemporary philology, occupied with the problems of studying children's literature, more intensively and carefully considers not only the psychological and pedagogical components of literature, but also the

artistic content of books written for children. We can say with confidence that the research basis for the study of the history of children's literature is being laid today as far as there appear new productive approaches to the study of artistic, artistic research and popular science materials.

Contemporary literature for children as a specific phenomenon, a kind of reading, reflecting a wide range of topics and problems, brings forth a thematic system the central elements of which are childhood and adolescence.

The **relevance** of the chosen research topic, due to the multifaceted study of children's literature, written in different genres, is obvious and dictated by the need of updating the methodology of analysis of children's literature as well as for its literary comprehension.

The **aim** of this study is to examine the structural components of the individual style of Roald Dahl, a British writer, in his fairy tale "The BFG (The Big Friendly Giant)", and to analyze the practical use of specific elements of the language in this work. Achieving this goal requires completing the following **tasks**: to provide a working definition for the concept of children's literature, based upon the literary preferences of young people; to specify the main stages in historical development of English literature; to identify Roald Dahl's stylistic dominants; to apply in practice the stylistic devices used by Roald Dahl in his work "The Big Friendly Giant".

Researchers Serdyuk, Papusha, Dolbenko, Mykhalska, Sullivan, Lapunova, Kapkova, Halperin, Knowles, Egor and others studied children's literature and concepts about the idiosyncrasy and stylistic dominants of the language of different writers at different times. Gorbanivska actually wrote about sound notation in prose. Researchers Lukens, Russell, Galda studied English children's literature.

The **object** of this study is the verbal embodiment of Roald Dahl's idiosyncrasy in a children's work.

The **subject** is the development of children's literature, which, in our opinion, has been little studied and the use of means of creating a national flavor, the expression of the idiolect of the character in the fairy tale for children "The BFG" by Roald Dahl.

The **new findings** of the study consist in the description and analysis of the author's idiosyncrasy, which is transmitted to the protagonist of the work of art, which gives it a special uniqueness.

Research methods: linguistic analysis, work with explanatory dictionaries, theoretical analysis of the literature on the topic, work with scientific sources, comparison of different components of the research subject.

The **theoretical significance** of this work is that it can serve a basis for further research in the field of artistic speech, translation skills and adaptation of literature written in English.

The **practical significance** of the research is that the study results may help in translation and editorial activities, teaching English, organizing and preparing the tasks for the development of reading, speaking and writing skills in English.

The **main results** of this work are: disclosure of the concept of children's literature; analysis of the results of the survey among young readers; separation of fairy tale and fantasy genres; analysis of the writer's individual style; drawing up grammar cards; creating tasks for the development of reading skills in English lessons for high school students; writing a short essay on the topic of the work.

We consider it necessary to note the children's preferences for printed literature. According to this aim, with the help of Google forms, we conducted an online survey for schoolchildren aged 11 to 16 on the topic: "What genre of books do you like reading?". 147 schoolchildren took part in the survey.

Personal contribution: conducting an online survey among students about their literary preferences; development of grammar cards and tasks for the development of reading and speaking skills in English lessons based on the material of Roald Dahl's fairy tale; writing an essay on a topic related to the characteristics of the protagonist.

In order to achieve the main goal in this work we have revealed the concept of children's literature, its importance in the structure of personality education; shown modern literary preferences of young people; revealed the main stages of historical development of English literature; found similarities between fairy tales and fantasy; revealed individual style which reflects his unique skills; used in practice the stylistic devices that Roald Dahl used in the work "The Great Friendly Giant" to develop reading, speaking and writing skills in English.

A **promising direction** for further research is the combination of analysis of the reproduction of stylistic dominants of the author of the studied fairy tale with the analysis of audiovisual translation of its film adaptation, their common and distinctive features and factors influencing the choice of translation strategies in both genres.

References

1. Papusha O. Children's literature as a margin of literary theory: the problem of constituting the objects of scientific discourse. *Word and Time*. 2004. № 12. P. 20–26.

2. Dolbenko T. Development of artistic taste and reading circle for expansion

Cognitive activity of children. *Bulletin of the Book Chamber*. 2004. № 1. P.32–35.

3. Kapkova S. Yu. Analysis of lexical features of translation of works by R. Dahl for children. *Philological sciences. Questions of theory and practice*. 2015. № 3 (45). Part 2. P. 105–109

4. Knowles M., Malmkjaer K. *Language and Control in Children's Literature*. London; New York: Routledge, 1996. 284 p.

5. Dahl R. *The BFG*. London: Penguin UK. 2016. 176 p.

Калуга Анна

Науковий ліцей №3

Полтавської міської ради,

м. Полтава

Учитель – Одом Олена Ігорівна

ENGLISH FOLKLORE

Folklore refers to the tradition of telling tales and reliving legends amongst the individuals within a particular country, territory or tribe. This is usually done orally as older generations tell the stories to the younger members of their culture, keeping the traditions alive. As with all folklore, English legends are fantastical in nature, often referring to heroes, villains, ghosts, imps and fairies.

English folklore takes a heavy influence from Pagan tradition, with a number of figures, legends, and creatures being adapted from the pre-Christian traditions of the region. This Pagan influence means that English folklore generally differs between regions in the country, however some myths pervade most of the country.

In times past, folklore was passed down orally, from generation to generation. In this way, it was preserved and protected, and formed an important part of the culture. The storytellers and listeners believed these tales to be true, basing many of their customs and rituals on protecting themselves, appeasing certain gods, keeping imps away, etc...However, as culture has developed and modernized, the folklores are being forgotten and discredited, losing their magical quality.

Some popular folklore characters:

1. Black dog – Often said to be associated with the Devil, and its appearance was regarded as a portent of death. It is generally sup-

posed to be larger than a normal dog, and often has large, glowing eyes. It is a common feature of British Isles and Northern European folklore.

2. Corn dolly – Corn dollies are a form of straw work made as part of harvest customs of Europe before mechanization. Before Christianization, in traditional pagan European culture it was believed that the spirit of the corn lived amongst the crop, and that the harvest made it effectively homeless.

3. Dragons – Giant winged reptiles that breathe fire or poison. There are many dragon legends in England. Somerset and the North East being very rich.

4. Dwarfs – a dwarf is a human-shaped entity that dwells in mountains and in the earth, and is variously associated with wisdom, smithing, mining, and crafting.

5. King Arthur – legendary king of the Britons, the Once and Future King and True Born King of England.

6. Robin Hood – one of the best known English folklore characters in history, Robin Hood was a hero that stole from the rich and gave to the poor. He lived in Sherwood Forest with his Merry Men. As a gang, they would taunt and terrify the rich aristocrats, who had abused their power to become wealthy and powerful. They would steal their jewels and money and hand it out to those less fortunate. Since this time, many books, films and TV series have been made about this world-renowned folklore hero.

7. Elves

8. Orges (trolls)

King Arthur

Elf

Robin Hood

References

1. Popular Rhymes and Nursery Tales (1849), by James Halliwell, a discussion on the origin of English folk tales and rhymes.
2. https://en.wikipedia.org/wiki/English_folklore
3. Weather and Folk Lore of Peterborough and District, by Charles Dack, 1911, from Project Gutenberg
4. Project-IONA a repository of folk tales from England and the islands of the North Atlantic
5. Website of the Folklore Society (UK)
6. Pretanic World – Folklore and Folkbeliefs
7. Dartmoor Legends

Карайбіда Ольга

Кременчуцький ліцей №11 «Гарант»

Кременчуцької міської ради

Кременчуцького району

Полтавської області, м. Кременчук

Учитель – Облог Марина Вікторівна

ОСОБЛИВОСТІ ДИТЯЧОГО ЛІТЕРАТУРНОГО ДИСКУРСУ

Однією з найважливіших ознак сучасної філологічної науки є її функціонально-комунікативна зорієнтованість, зумовлена розумінням того, що справжня сутність мови проявляється тоді, коли вона «оживає» – у різноманітних комунікативних ситуаціях, у реальному мовленні її носіїв. Їй також властива прагматизація, пошук «зв'язків між будовою мовленнєвих утворень і компонентами ситуації спілкування, когнітивними, психічними, соціальними, фізичними, ментальними та іншими характеристиками, інтенціями тощо» [1, с. 8].

У роботі йдеться про те, як залежить комунікативна ефективність твору від його мови, які найвиразніші мовні засоби спілкування з читачами-дітьми.

Дитяча література орієнтована на дітей. Якщо дитинство, простіше кажучи, – це період від народження до статевого дозрівання, тоді цільова аудиторія дитячого літературного дискурсу дуже різноманітна. Адже кожна доросла людина колись була дитиною. Рекомендований вік читачів зазвичай визначається видавни-

цтвом і відображає маркетингові рішення. Наприклад, роман 'The Hobbit' Джона Р.Р. Толкіна від самого початку був присвячений його дітям. Оpubлікована в 1937 році, ця книга отримала нагороду як найкраща книга для юнацтва. У 1969 році 'The Hobbit' була вперше опублікована у Франції як книга для дорослих. І лише в 1976 році вона з'явилася в *Bibliothèque Verte* у відділі дитячої літератури. Після екранізації книга стала бестселлером, популярним як серед дітей, підлітків, так і серед дорослих.

Зробити твір комунікативно ефективним є складним завданням для автора. Адже між ним і читачем відстань не лише у часі і в просторі, а й у віці, психології, досвіді, словниковому запасі. Автор має пробудити в собі дитину, яка допоможе виразити почуття і переживання. Від часів появи літературні тексти, адресовані дітям, розглядалися як «частина цілеспрямованих зусиль світу дорослих щодо формування образу дитини, як потужний інструмент соціалізації...» [3, с.8–10]. Крім того, поняття «хороша дитяча книга» може ускладнюватися тим, що часто вибір здійснюється батьками, які мають власний погляд на релігію, політику, сімейні цінності, освіту і розвиток.

Під естетичністю дитячого твору розуміють простоту, доступність мовних засобів читачеві певного віку, наочність і конкретність, стислість і лаконічність мови, наявність системи образів та уявлень. Щоб книгу взяли до рук, «вона одягає своє послання (словесний текст) в атракційні шати (паратекст) і манить до пригоди, до читання-гри, у якій завжди активно задіяний читач» [4, с. 56]. Бажання автора говорити з дитиною її мовою спонукає автора до використання найрізноманітніших прийомів.

Уживання неологізмів в дитячих творах є однією з ефективних текстотворчих стратегій. Поява таких слів у тексті допомагає автору наблизитися до читача. Так, наприклад, у книзі Netflix «Останні підлітки на Землі» зустрічаються такі слова, як «топовий», «хайпувати», «позер», «зіплайн», «апгрейд» та інші. Це свідчить про те, що автори книги чудово орієнтуються у вподобаннях підлітків, намагаються бути близькими та зрозумілими для них. Як вважає Н. Дзюбишина-Мельник, «неправильності» в тексті дитячого твору «відображають особливе художньо-образне мислення. Дитина з таким мисленням сприймає мовні незвичності не як незбагненну перешкоду, а як органічну складову...» [2, с. 63].

Скорочення слів є однією з тенденцій сучасного суспільства. Автори сучасної дитячої літератури враховують особливості інтернет-спілкування, яке є надзвичайно важливим для підлітків. Саме тому в тексті часто можна зустріти скорочення: *ок, ОМГ, лю...*

У поетичних дитячих творах найчастіше вживаються авторські неологізми для називання героїв чи персонажів, речей чи явищ природи. У книзі «Останні підлітки на Землі» це здебільшого імена монстрів: *Багор, Ломус, Ровер, Варг*.

З розважально-розвивальною метою використовується звуконаслідування, найчастіше знайомі звуки в побуті, «мова» тварин, безсенсові ритмічні комбінації звуків: *ба-бах, г-р-р-р, хрясь, хвать, бум, пуф, дзинь!*

Ще одним ефективним прийомом є вживання прикладок: *матусенька-сердусенька, троянда-панна, діточки-квіточки*. Вони надають емоційного забарвлення, акцентують значення.

Автор часто звертається з прямою мовою до читача. Такий прийом надає дружньої тональності спілкуванню: *«...Отже, ми полетимо. Ви спитаєте навіщо? Навіщо заряджати себе у велитенську рогатку та злітати з даху? А навіщо якийсь старий заліз на гору Еверест? Бо вона там стоїть!»*

Наступний прийом, що дає змогу авторові не перевантажувати та утримувати увагу юного читача, є діалогізація. Завдяки діалогам дії «оживлюються», інтерес до героїв зростає. Юний читач глибше пізнає персонажів, в уяві створює образи, наділяє їх певними рисами та характеристиками.

Отже, для того, щоб текст був справді близький та зрозумілий дитині, щоб його комунікативна ефективність була високою, він має захоплювати та вабити юного читача, спонукати його до мрій та фантазій. І найкраще навчитися цьому мистецтву можна лише безпосередньо в адресата, у дитини.

Список використаних джерел

1. Бацевич Ф. Лінгвістична генологія: пробоеми і перспективи. Львів, 2005. 234 с.
2. Дзюбишина-Мельник Н. Розкажу я тобі ще й про те... (Мова дитячої літератури). *Культура слова*. К., 1991. Вип. 41. С. 62–68.
3. Кулешов Е.В. Предисловие. *Детский сборник*: стаття по детской литературе и антропологии детства / Сост. Е.В. Кулешов, И.А. Антипова. М., 2003. С. 8–10.
4. Славова М. Попелюшка літератури. К., 2000. 123 с.
5. Макс Бралльє, Іл. Дуглас Холтейг. Останні підлітки на Землі. Харків: Вид-во «Ранок», 2020. 234 с.

Криворучко Анастасія
Науковий ліцей №3
Полтавської міської ради, м. Полтава
Учитель – Кордюк Лілія Анатоліївна

КОНЦЕПТ FASHION В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ: ЛЕКСИКО- ФРАЗЕОЛОГІЧНІ ТА КОГНІТИВНО-КОМУНІКАТИВНІ ПАРАМЕТРИ

Сучасний культурний прогрес зумовлює швидкий розвиток суспільства та зміну смаків, способу життя, правил поведінки та тенденцій в моді. Усі ці зміни відображаються у свідомості людини. Їх можна простежити шляхом дослідження лінгвокультурних концептів, одним із яких є досліджуваний концепт FASHION. **Актуальність** дослідження концепту FASHION полягає в можливості, по-перше, опису професійного спілкування, по-друге, спостереження за мовним вираженням оцінки, а по-третє, поєднання різних напрямів вивчення конкретного лінгвального факту.

Аналізу феномену моди та його концептуальному простору присвячено чимало праць. Найчастіше учені порушують філософсько-лінгвістичні питання концепту FASHION, проблеми особливостей мови індустрії моди з погляду лексичної семантики і стилістики [1; 7], вивчають словник моди [8], зокрема англійську термінологію дизайну одягу і моди в соціолінгвістичному аспекті [4], торкаються деяких питань дискурсу моди [2; 7]. Водночас настав час для узагальнень знань про концепт FASHION, які потребують комплексного погляду на нього.

Мета роботи – визначити місце концепту FASHION у структурі інституційного дискурсу моди, з'ясувати його домінуючі вербальні, когнітивні та комунікативні параметри.

Об'єктом вивчення є концепт FASHION як складник дискурсу моди, а **предметом** – його експлікація на рівні мовних засобів у межах різних комунікативних сфер.

У зв'язку з широкою репрезентованістю моди в мові вважаємо, що аналізований феномен є дискурсоутворювальним чинником, що лежить в основі процесу і результату тематично-, інституційно, прагматично- та ідеологічно-зумовленої комунікації.

Дискурс FASHION є інституційним типом, оскільки у процесі його реалізації мовці (чи хоча б один мовець) репрезентують не себе та свій внутрішній світ, а певний соціальний інститут [5, с. 25]. Цей різновид дискурсу обслуговує соціальний інститут моди, важливою ознакою якого є професійне спілкування між представниками професійних товариств або між таким представником та

будь-яким іншим комунікантом. У межах інституту моди виформовується інституційний комунікативний простір, зорієнтований на реалізацію функцій формування життєвих орієнтирів, управління предметною та соціальною діяльністю, регулювання і стимулювання потреб соціуму на конкретному етапі його розвитку [3, с. 105]. Як і будь-який інший соціальний інститут, інститут моди має вигляд складної системи, що включає людей, які здійснюють певний вид діяльності, необхідні споруди, набір ритуалів і поведінкових стереотипів, міфологем і, нарешті, тексти, що створюються й зберігаються в соціальному інституті.

Дискурс моди має всі необхідні для дискурсу ознаки та демонструє модель, конститутивними елементами якої є: учасники комунікації, хронотоп, концепти, у формі яких втілюються потреби і життєві орієнтири, нав'язувані інститутом моди, стратегії дискурсу, жанри дискурсу та дискурсивні формули.

Домінантними конститuentами дискурсу моди вважають стратегії та концепти. Перші виформовуються на базі комунікативної мети впливу, візуалізуються на рівні мовних засобів і можуть реалізувати: презентацію, настанову, ідеалізацію, перетворення. Стратегії дискурсу моди допомагають актуалізувати концепти. Концепт FASHION, як і будь-який концепт, оприявлює концептуальну картину світу народу. Він динамічний, відображає набуття людського досвіду. Структуру концепту FASHION можна представити у вигляді трьох шарів концепту (за методикою Ю.С. Степанова), де перший шар – це основна, актуальна ознака, яка існує для всіх тих, хто користується даною мовою (*Style, Way, Behavior*). Другий компонент – це дотаткова, або «пасивна», «історична» ознака (*Custom, Mode, Trend, Manner*). І, нарешті, третій компонент – це внутрішня форма, зазвичай зовсім не усвідомлювана (*Shape, Model Pattern, Appearance*).

Виявлення специфіки концептосфери народу, вивчення його традицій представляється можливим завдяки одиницям фразеологізмів, які, володіючи національно-культурною семантикою, є віддзеркаленням історії, побуту і моральних цінностей конкретного народу або етносу. У результаті аналізу значень фразеологізмів, що номінують концепт FASHION, ми виявили групу фразеологізмів з ознакою «зовнішня пишність, бажання вразити оточуючих своїм виглядом» (як у позитивному, так і в негативному значеннях): *look as if one (just) came (stepped) out of a bandbox* (бездоганно одягнений, убраний як на весілля), *be in one's glory* (з'явитися у всій красі); красуватися, виставляти напоказ: *preen one's feathers* (розпустити хвіст), *cut a dash/a shine* (красуватися); одягатися за останньою мо-

дою: *in fine feather, in (good) style*; одягатися дуже зухвало: *gaudy as a peacock* (виряджений, вичепурений як на весілля, виряджений як пава), *arty-and-crafty* (претензійний, вигадливий), *dolled up/dressed up/got up like a dog's dinner* (нарядний, причепурений), *all dressed up and nowhere to go* (вбраний невідомо для чого), *dressed up to the nines/like a sore finger* (у новісінькому вбранні, бездоганно одягнений), *get up regardless* (вирядитися).

Когнітивні характеристики концепту FASHION пов'язані з оцінкою, що міститься в ньому. Оцінка в межах концепту представлена лексичними та граматичними засобами. Перші формуються за участю прикметників, іменників, дієслів, прислівників з інгерентним та адгерентним значеннями, фразеологізмів. Граматичними засобами експлікації оцінки постають суперлативи, специфічні словотвірні елементи, градація.

Мода є універсальним явищем, яке виходить за межі сфери одягу та аксесуарів. Аналіз інтернет-матеріалів із лексемами *fashion, fashionable* дав змогу виявити 19 комунікативних сфер, у яких концепту FASHION особливо заактивізований: зовнішній вигляд / зачіски, література, музика, наука, кінематографія, фотографія, антропоніміка, дозвілля, почуття / стосунки, автомобільна сфера, релігія, продукти харчування, інтер'єр, мегаполіси, ринок нерухомості, слововживання, політика, сфера послуг, професії.

Перспективою дослідження може бути вивчення польової структури концепту FASHION у межах різних комунікативних сфер дискурсу моди.

Список використаних джерел

1. Барт Р. Система моды. Статьи по семиотике культуры / пер. с фр., вступ. ст. и сост. С. Н. Зенкина. М. 2003. С.61
2. Башкатова Д.А. Дискурс моды в современной русской культуре. *Материалы XIV Международной конференции студентов, аспирантов и молодых ученых «Ломоносов»*. М.: Издательство МГУ, ИТК «Дашков и К», 2007. С. 418.
3. Галичкина Е.Н. Институциональные жанры сетевой компьютерной коммуникации. *Человек. Язык. Культура*. Киев: Изд. дом Д. Бураго, 2013. Ч. 2. С. 104–111.
4. Долгова, Т. В. Особенности формирования и развития английской терминологии дизайна одежды и моды в социолингвистическом аспекте. Текст. Омск: ОГИС, 2010. 151 с.
5. Інституційний дискурс і його основні ознаки [Електронний ресурс]. – Режим доступу

пу:<http://jak.magey.com.ua/articles/institucijnij-diskurs-i-jogo-osnovni-oznaki-movni.html>

6. Попова З. Д., Стернин И. А. Понятие «концепт» в лингвистических исследованиях. Воронеж, 1999. С. 4, 5. Режим доступа: <http://cyberleninka.ru/article/n/kontsept-opredelenie-obemasoderzhaniya-ponyatiya#ixzz4e1R8WVHe>

7. Потапенко С.І. Сучасний англомовний медіа-дискурс: лінгвокогнітивний і мотиваційний аспекти : монографія. Ніжин : Видавни-цтво НДУ імені Миколи Гоголя, 2009. 391 с.

8. Терешкович Т. А. Словник моди: термінологія, історія, аксесуари. Мінськ: Хелтон, 1999. 459 с.

9. Чурсина О.В. Реализация концепта мода на лексическом уровне (на материале английского языка). *Гуманитарные исследования*. № 3 (23). Астрахань: Издательский дом «Астраханский университет». 2007. С. 13–17.

Кубрак Надія

Полтавська гімназія №33

Полтавської міської ради

Полтавської області, м. Полтава

Учитель – Артюх Наталія Олександрівна

ФУНКЦІОНАЛЬНО-СЕМАНТИЧНА РОЛЬ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ У ТВОРЧІЙ СПАДЩИНІ І.П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО

Фразеологізми виконують номінативну функцію – позначають предмети, ознаки, дії оточуючі дійсності. Як і частина мови, вони постають членами речення, що дає змогу говорити про їхню еквівалентність.

Джерелами походження фразеологізмів вважають:

- 1) відбиття матеріального і духовного життя народу;
- 2) літературні фразеологізми;
- 3) фразеологічні одиниці іншомовного походження;
- 4) прислів'я, приказки.

На відміну від слів, фразеологізми мають такі ознаки:

- 1) усталена конструкція словосполучення чи речення;
- 2) втрата компонентів фразеологізму своїх значень і вираження одного лексичного значення;
- 3) не створюються у процесі мовлення, відтворюються як готові мовні одиниці;
- 4) у складі речення виступають одним членом речення.

Фразеологічні зрощення – семантично неподільні фразеологічні одиниці, у яких цілісне значення невмотивоване, тобто не випливає із значення їх компонентів.

Фразеологічні єдності – теж семантично неподільні фразеологічні одиниці, але цілісне значення їх умотивоване значенням компонентів.

Фразеологічні сполучення – такі мовні звороти, у яких один із компонентів має самостійне значення, що конкретизується в постійному зв'язку з іншими словами. Слово із зв'язаним значенням називають стрижневим.

Систематизація фразеологічних сполук за М. Ф. Алефіренком:

- 1) образно-виразні стійкі сполуки;
- 2) еліптичні сполуки;
- 3) термінологічні фразеологізми;
- 4) афористичні фразеологізми;
- 5) контекстологічні сполуки;
- 6) ідіоми.

Помітне місце в теоретичних дослідженнях посідає граматичний принцип класифікації фразеологічних одиниць:

- 1) морфологічна класифікація (визначення лексико-граматичної природи стрижневого слова);
- 2) класифікація за граматичною формою і семантичними ознаками (фразеологічні одиниці поділяються на фраземи і стійкі фрази);
- 3) синтаксичний принцип класифікації (урахування синтаксичних функцій фразеологічних одиниць).

До розряду фразеологічних одиниць типу речень належать здебільшого прислів'я та приказки: *Мутив, як на селі москаль* [10, с. 298]. *В гору дереться, а під носом нічого не бачить* [12, с. 243].

Фразеологічні одиниці типу словосполучення організовані за моделлю:

- 1) сурядних словосполучень;
- 2) підрядних словосполучень.

Найпоширеніша модель фразеологічних зворотів – «стрижнєве слово + один залежний компонент». Наприклад: *беляндраси понесла* [10, с.19], *бісики пускати* [10, с.15], *бути в окладі* [10, с. 90], *клетати язиком* [10, с. 14], *піймати облизня* [12, с. 242] тощо.

До особливого розряду фразеологічних одиниць належать з одним повнозначним словом, яке поєднане з одним чи рідше кількома службовими словами (*хоть куди козак* [10, с .9] – гарний, чудовий). Можна виділити дві групи:

1) поєднання з прийменниками і частками: *побити в пух* [10, с. 136], *в три вирви* [10, с.16], *собі на умі* [12, с. 242];

2) поєднання із сполучниками: *закрасніла мов рак* [10, с. 26], *живе, як сир у маслі* [12, с. 245].

Структуру мовної моделі фразеологізмів становлять такі мовні звороти, у яких один із компонентів має самостійне значення, що конкретизується в постійному зв'язку з іншими словами. Одним з основних граматичних засобів вираження фразеологічних одиниць є фразеологізми типу словосполучення, фразеологічне значення яких впливає з лексичного значення слів, що складають його.

Список використаних джерел

1. Авксентьев Л.Г. Сучасна українська мова : Фразеологія. Харків: Вид-во при ХДУ, 1988. 137 с.

2. Алефіренко М.Ф. Теоретичні питання фразеології. Харків: Видавництво при ХДУ, 1987. 198 с.

3. Бондура О.М. Котляревський І.П. у документах, спогадах, дослідженнях. Київ: Дніпро, 1969. 630с.

4. Баран Я.А. Фразеологія у системі мови. Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 1997. 175с.

5. Васильченко В. Українська фразеологія: навч.посіб. для самостійного вивчення. Київ: Тов-во «Знання» України, 2000. 96 с.

6. Демська-Кульчицька О.М. Фразеологія. К.: Видавничий дім «Києво-Могилянської академії», 2008. 74 с.

7. Демський М. Українські фраземи й особливості їх творення. Л.: Просвіта, 1994. 62с.

8. Дорошенко С.І. Загальне мовознавство: навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 288с.

9. Котляревський І.П. Енеїда; Наталка Полтавка для ст. шк. віку передм. О.М. Колінченко. К.: Школа, 2008. 288 с.

10. Котляревський І.П. у документах, спогадах, дослідженнях. К.: Дніпро, 1969. 216 с.

11. Мовчун Ф. Мовні скарби: вивчення фразеологізмів. *Українська мова і література у школі*. 1969. №5 С. 13–20.

Кущій Анастасія
Кременчуцький лицей №11 «Гарант»
Кременчуцької міської ради
Кременчуцького району
Полтавської області, м. Кременчук
Учитель – Маркевич Віта Анатоліївна

NETYKIETA: NORMY I REGULY KOMUNIKACJI INTERNETOWEJ

W dzisiejszych czasach Internet-komunikacja przejęła główną rolę w życiu każdego człowieka różnego wieku, wypierając komunikację na żywo. Nowoczesne możliwości pozwalają zobaczyć i porozmawiać z człowiekiem kiedykolwiek włączając kamerę internetową, wysłać informacje do najbardziej odległych zakątków świata.

Od dawna wiadomo, że zasady postępowania w społeczeństwie – to etykieta, która odzwierciedla sposób postrzegania przez społeczność specjalnych cech działań, komunikacji, postaw, sposobów poruszania się. Również istnieją zasady postępowania w sieci, takie zasady są znane jako netykieta.

Różne naukowcy wyjaśniają netykietę w swój sposób, na przykład: Grzegorz Kubasz w swojej pracę «Netykieta – kodeks etyczny czy prawo Internetu?» zaznacza, że *«netykieta – to zbiór wyznaczających sposobów postępowania użytkowników Internetu, które mają charakter zaleceń i dobrych zwyczajów prawnie nie wiążących, ale ich przestrzeganie ułatwia życie wszystkim Internautom»*, a Switlana Bybyk w swoim artykule «Netykieta albo etykieta sieciowa» pisze, że netykieta – to *«Specjalne zasady postępowania w Internecie»*.

Badając historię etykiety sieciowej zobaczyliśmy, że ten temat jest małorozwinięty. Ale nie zwracając uwagę na trudności udało nam się zbadać historię netykiety:

1992 rok – pierwsza wersja netykiety Arlene H. Rinaldi

1994 rok – książka «Netiquette», autor Wirginia Szi

1998 rok – pierwsze polskie źródło – netykieta Tomasza Urbańskiego

2003 rok – jeszcze jedna polska wersja netykiety Rafała Rynkiewicza

W Internet-komunikacji każda wiadomość, każde zdjęcie, każda emotka pokazuje humor osoby, charakter, zachowanie i chęć do komunikowania, dlatego w naszej pracy określiliśmy reguły netykiety i zbadaliśmy najczęstsze łamanie etykiety sieciowej. Również przeanalizowaliśmy netykietę językową.

Po przeanalizowaniu szeregu zasad netykiety oferowanych na stronach

internetowych podsumowujemy najważniejsze w poniższej notatce:

1. Nie rozsyłaj wirusów.
2. Nie bądź wścibski.
3. Nie kradnij. Posługując się kogoś materiałami, podaj autora w bibliografii.

4. Bądź kulturalny.
5. Bądź odpowiedzialny za to co piszesz i zostawiasz w sieci.
6. Szanuj czas innych. Pisz zwięźle.
7. Nie przesadzaj z emotikonami
8. Nie trolluj
9. Sprzeciw się hejtowi
10. Nie nadużywaj CAPS LOCKA

Wśród łamań zasad etykiety sieciowej należy zwrócić uwagę na następujące:

1. Publikacja niezgodnych z prawem treści (promowanie alkoholu wśród młodzieży, zachęcanie do używania środków narkotyzujących, obrażanie ludzi innej narodowości, namawianie do popełnienia przestępstwa, pisanie pomówień, ujawnianie cudzych danych osobowych).

2. Wywieranie nacisku na inne osoby poprzez obrażanie, przesyłanie fałszywych i napastliwych przekazów (popularnie takie zachowanie określane jest jako trollowanie).

3. Pisanie wulgaryzmów na forach czy grupach dyskusyjnych, a także niekulturalne wyrażanie opinii o innych internautach.

4. Wywieranie nacisku na inne osoby poprzez obrażanie, przesyłanie fałszywych i napastliwych przekazów.

5. Flooding – wysyłanie identycznych wiadomości w krótkich odstępach.

6. Spamowanie – wysyłanie niepotrzebnych wiadomości.

7. Trollowanie – wpływanie na użytkownika w celu wyśmiania lub obrażenia lub prowokowanie kłótni.

Liczba użytkowników poczty e-mail rośnie z każdym rokiem. Netykieta pisemnej komunikacji online ma gatunki publiczne i prywatne. Publiczny obejmuje blogi, czaty, fora. Prywatne- e-maile, sms-y, pager internetowy. Jednak niezależnie od gatunku komunikacji wirtualnej nie możemy zapominać o szeregu cech formalnych:

- wykorzystanie łatwych do odczytania czcionek;
- nie mieszanie wielkich i małych liter w wiadomościach;
- nie przeładuj wiadomości emotikonami;

- unikanie pisania bez spacji;
- ograniczone użycie cudzośłów i średników.

Największym problemem komunikacji ze strony netykiety jest kultura wypowiedzi i jej umiejętność czytania i pisania. Jeśli chodzi o kulturę mowy, jak zauważyła Switlana Bybyk, «*składnikiem pisanej prywatnej netykiety był rodzaj graczy slangowych – Leet speak, powszechny w grach online*». Jego cechą szczególną jest to, że w słowach wszystkie lub część liter są zastępowane cyframi i pseudo-grafiką, na przykład: *cr = co robisz, wgl = w ogóle, zw = zaraz wracam itd.*

Oprócz tego, rozpowszechnił się slang komputerowy: *gra* «*strzelec*».

Jeśli chodzi o umiejętność czytania i pisania jako składnik netykiety, pierwszym problemem jest występowanie różnych błędów w pisemnych przekazach internetowych. Drugim problemem netykiety jest używanie w komentarzach niegrzecznych, nieprzyzwoitych wyrażeń i obelżywych słów.

Warte zapamiętania!

Netykieta to nie tylko zestawienie zasad ustnej i pisemnej komunikacji w Internecie, ale także system, który prowadzi użytkowników sieci do przestrzegania zasad kultury mowy, niezależnie od tego, czy jest ona wirtualna, czy rzeczywista, oraz przestrzeganie zasad etykiety sieciowej musi być niepodważalne.

Bibliografia

1. Kubas, Grzegorz. Netykieta – kodeks etyczny czy prawo Internetu? URL: http://vagla.pl/skrypts/mgr_g_kubas.pdf
2. Биби́к С. Нетикет, або мережевий етикет. *Культура слова*. 2015. Вип. 82. С. 125–128. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/112332/28Bybyk.pdf?sequence=1>
3. Правила написання e-mail листа (стаття). URL: <http://vsetutpl.com/yak-napysaty-lyst-polskoyu-movoyu>

Логінова Анастасія
 Науковий ліцей №3 Полтавської міської ради,
 м. Полтава
 Учитель – Одом Олена Ігорівна

СПЕЦИФІКА ВИКОРИСТАННЯ ЕКСПРЕСИВНИХ ЗАСОБІВ МОВИ В ДИСКУРСАХ ПОЛІТИЧНИХ ЛІДЕРІВ (НА МАТЕРІАЛАХ ВИСТУПІВ ДОНАЛЬДА ТРАМПА)

Метою роботи є дослідити особливості використання стилістичних засобів в промовах Д. Трампа, з'ясувати роль та вплив реалізованих мовних засобів на електорат, причину популярності серед населення, відстежити специфіку діалогу з громадськістю.

Актуальність роботи зумовлена тим, що в умовах сучасності політичний вплив торкається всіх сфер життя, і від майстерності ораторського мистецтва лідера залежить здатність впливати на перебіг основних історичних подій в державі. Тому виявляється актуальним дослідити використання стилістичних засобів в промовах Д.Трампа.

Ораторське мистецтво, або майстерність публічного виступу, становить предмет вивчення окремого розділу риторики. Цей розділ названий ораторією. Ораторія – найдавніша, а тому найбільш розроблена галузь риторики. Ось як визначає предмет вивчення цієї галузі риторики доктор філософії ХІХ ст., автор загальної та приватної риторики Микола Федорович Кошанський [2, с. 10]: «Ораторство є мистецтво даром живого слова діяти на розум, пристрасті і волю інших». З огляду на це визначення стає зрозумілим, що ораторське мистецтво:

- а) пов'язане тільки з усними формами спілкування;
- б) має на увазі спілкування з публікою;
- в) визначається майстерністю оратора.

Засоби експресивності в політичних промовах забезпечують вплив на емоційну сферу адресата, беруть участь у посиленні, послабленні або корегуванні відповідної емотивно-оцінної, психологічної тональності контексту, породжуваної мовленнєвими ситуаціями. Серед основних функцій засобів експресивності в політичних промовах можна виокремити такі:

- 1) естетична – наділення мови виразністю, породження відчуття новизни та здивування, відображення емоційного ставлення мовця до тієї чи тієї ситуації, занурення слухача в атмосферу експресії;
- 2) пізнавальна – відображення ясності та витонченості висловлювання одночасно, чітке, логічне структурування думки, що дає змогу

уникнути багатослів'я в судженнях та сприяє їх лаконічному висловленню;

- 3) оцінна – розкриття змісту висловлення в широкому контексті, зокрема у взаємодії засобів експресивності між собою, за рахунок чого створюється один цілісний образ, що виражає позитивні чи негативні характеристики слів, укладених в кожному з них;
- 4) психологічна – занурення в процес сприйняття людиною світу з погляду «психічної будови особистості», спираючись на власний психологічний стан душі [1, с. 87; 3, с. 64].

Найперше слід проаналізувати особливості використання метафор у промовах Дональда Трампа:

– «*We must especially beware of that small group of selfish men who would clip **the wings of the American eagle** in order to feather their own nests*».

У прикладі автор застосовує метафору ***the wings of the American eagle*** для того, щоб надати мові яскравості, образності, викликати позитивні емоції аудиторії.

– «*Forty-four Americans have now taken the presidential oath. The words have been spoken during **rising tides of prosperity and the still waters of peace***».

– «*Yet, every so often, the oath is taken amidst **gathering clouds and raging storms***».

У прикладах спостерігається використання таких метафор: *rising tides of prosperity; the still waters of peace; gathering clouds and raging storms*. Їхня мета – надання промові експресивності, виразності, здійснення ще більш ефективного впливу на аудиторію.

– «*It is easy for Hillary Clinton to turn a blind eye to crime when she has her own private security force*». Використана образлива метафора, щоб звинуватити своїх опонентів в скрутному становищі в країні.

Було розв'язано такі завдання роботи:

- 1) розглянути промову як жанр публічного мовлення;
- 2) схарактеризувати засоби експресивності як необхідний складник політичних промов;
- 3) визначити функції засобів експресивності в політичних промовах;
- 4) виконати дослідження особливостей використання засобів експресивності в промовах Д. Трампа.

Отже, колишній президент США Трамп використовує у своїх виступах двосічні фрази, провокаційні висловлювання, однотипні ефективні риторичні прийоми. Як результат, його мовний образ є більш звичним, резонансним, зрозумілим та орієнтованим на дії

для звичайних американців, ніж складні дискурси його опонентів. У цьому і вбачаємо причину бурхливого успіху президента США у виборчій кампанії 2016 року.

Список використаних джерел

1. Арутюнова Н.Д. Мовна метафора (синтаксис і лексика). Лінгвістика і поетика. Москва, 1978. 176 с.
2. Левік В.В. Про точність та вірність. переклад – засіб взаємного зближення народів. Москва, 1987. 563 с.
3. Bedford glossary of critical and literary terms / Ross C. *Murfin* and Supryia. M.: *Ray*. 2nd ed. Basingstoke : Palgrave Macmillan. 540 p.

Міськова Вероніка

Кременчуцький ліцей №11 «Гарант»
Кременчуцької міської ради
Кременчуцького району
Полтавської області, м. Кременчук
Учитель – Заєць Наталія Давидівна

ПРОБЛЕМИ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ В ХУДОЖНІЙ ЛІТЕРАТУРІ

Проблема неприйняття суспільством людей з особливими потребами є однією з найгостріших в Україні. У ситуації серйозних соціально-економічних перетворень і змін вихованці інтернатів є надзвичайно вразливими. Розрив між реальністю і їхніми уявленнями про довкілля виявляються у невмінні орієнтуватися в сучасній ситуації, змінювати свої запити й поведінку залежно від обставин. Зокрема, важко доводиться дітям із психічними і фізичними вадами.

Ренсом Ріггз, автор книги «Дім дивних дітей», писав: «Ти ж знаєш, як світ боїться всього незвичайного. Саме тому він і представляє таку небезпеку для всіх, хто відрізняється від інших». Сьогодні в процесі реформування освіти однією з найактуальніших є проблема інтеграції дітей з особливими потребами у єдиній освітній системі – загальноосвітній школі [3, с. 5]. На державному рівні розв'язуються проблеми дітей, що мають вади. Одним із засобів, які допомагають долати ці труднощі, є мистецтво. Дітям з особливими потребами, як і нам, необхідні спілкування, любов,

розуміння. Ми повинні дати їм це. Значна роль в цьому відводиться мистецтву, а саме літературі, яка є важливим виховним засобом.

На сучасному етапі розвитку літератури досліджуються морально-етичні і психологічні аспекти соціальної адаптації і реабілітації людини з особливими потребами. Велику увагу цій темі приділяють в дитячій літературі. Твори, героями яких є діти з вадами, примушують замислитися про їхнє життя, допомагають розв'язати проблеми, що виникають. Діти з особливими потребами – це діти, які хочуть радіти життю, мріють мати справжніх друзів, відчувати свою важливість, а не жаль до себе. Митці в своїх творах говорять про те, що такі діти не ущербні, а просто не схожі на інших. Вони мають свій характер, свій погляд. Мета, яку ставлять перед собою письменники, – допомогти людям з вадами жити повноцінним життям. Читач повинен зрозуміти, що людина з особливими потребами – це особистість, яка має рівні права з іншими.

Тема особливої дитини, її взаємин з навколишнім світом розробляється в літературі з давніх часів. Але особлива активність спостерігається у ХХ столітті.

В більшості літературних творів ідеться про проблеми, з якими зустрічається людина з особливими потребами, а саме: закомплексованість, відчуженість, відраза і жалісливість як основний мотив у ставленні здорових людей до інвалідів. Саме ці проблеми розкриває Оксана Радущинська у книзі «Метелики у крижаних панцирах». Героїня повісті О. Радущинської – дівчинка, що прикута до візка після автомобільної катастрофи, у якій загинули її батьки. Вона наче перебуває в «панцирі», у якому намагається сховатися від людського нерозуміння, перешіптування за спиною. Не кожен здатен довести усім довкола і насамперед самому собі, що найважливіше – людська гідність. Дуже важко відкритися світові.

Дара Корній, представниця сучасної української літератури, теж торкається проблем осіб з інвалідністю у своїй творчості. Одна з героїнь роману «Гонихмарник» має проблеми із зором, в іншому творі – «Зірка для тебе» – батько головної героїні пересувається на інвалідному візку. Письменниця показує, що через деякий час життя цих людей стає успішним: дівчина позбувається сліпоти, а старенького батька виліковують. Цікаво, що у творах письменниці багато її персонажів взято з реального життя.

Також ми звернули увагу на твір «Увесь цей світ» Ніколи Юн. Головна героїня Меделін протягом майже всього свого життя жодного разу не покидала стін дому. У дівчини страшна невиліковна хвороба: будь-що ззовні може принести їй смерть. Вона ховається

від зовнішнього світу, живе за склом. Єдині, з ким Меделін може спілкуватися, – це мама і медсестра. Усі інші несуть їй смертельну небезпеку. Меделін змиралась зі своїм нудним життям. Але відбуваються зміни. Через 18 років, проведених відсторонено від світу, вона зустрічає людину, яка надає їй життю більше яскравих кольорів. Меделін вирішує втекти з дому і прожити хоч і коротке, але щасливе життя.

У творі Джоді Піколт «Крихка душа» розповідається про іншу позицію. Мама дівчинки, яка хворіє на ламкість кісток, подає в суд на лікарів, які не попередили її перед народженням дитини про тяжкий діагноз. У цю справу втягнуті всі, зокрема і сама дівчина, подруга жінки. Унаслідок цього взаємини головної героїні з названими людьми погіршуються. Складно розібратися, яка роль кожного в цій ситуації. Це повинен вирішити читач, коли ознайомиться з твором.

Марія Матіос – українська письменниця сьогодення. Її найвідоміший роман – «Солодка Даруся». Але існування головної героїні важко визнати як солодке, вона має велику проблему зі здоров'ям: навіть від думки про солодке у неї починається сильний головний біль. Крім того, вона не розмовляє, але і не німа. І через це люди сприймають її як божевільну.

Українські автори М. і С. Дяченки видали твір «Дика енергія. Лана». Він написаний у жанрі фентезі. Читачів зацікавлює не головна героїня, а персонаж, що гарно грає на барабані, хоча в нього відсутній слух. Разом з друзями він успішно допомагає головній героїні. Так, замість вади з'являється талант.

Можемо навести низку творів, де висвітлюються проблеми дітей з особливими потребами та їхніх родин. Це книга Катерини Бабкіної «Шапочка і кіт», у якій розповідається про хлопчика з онкозахворюванням. Обличчя героя повісті Дж. Пакасіо «Чудо» Августа Пулмана виглядає як страшна маска, а Аля із книги Тетяни Корнієнко «Недоторка» страждає неврозом, вона боїться бруду. Шейла Абдула в своїй книзі «Мій друг Сюзана» розповідає про дружбу з дитиною, хворою на церебральний параліч. Тема аутизму розкривається в останніх публікаціях «Видавництва Старого Лева» – «Розумник» (автор Кім Слейтер) та «Любий Габріелю» Гальфдана В. Фрайгова. Проблемі несприйняття суспільством особливих дітей присвячена книга Катерини Мурашової «Клас корекції». Згідно з думкою О. Бакідової, усі ці твори можна назвати «особливими книгами для особливих людей» [2].

«Тема особливих людей – непроста, але потребує обговорення. Тим паче, що у підлітковій літературі вона піднімається вкрай

рідко. Найважливіша річ для кожного з нас загалом і для дітей з особливими потребами зокрема – знайти своїх людей і не бути самотнім у цьому світі», – так вважає головний редактор «Видавництва Старого Лева» Мар'яна Савка [2]. Автори книг про дітей з особливими потребами показують нам, що потрібно бути толерантними, з розумінням ставитися до дітей з вадами, відчувати їхні настрої і мрії. Більшість літературних творів, героями яких є люди з інвалідністю, часто закінчуються сумно. Знайомлячись із такими книгами, ми переживаємо, страждаємо разом з їхніми героями. Через це може з'явитися така думка: «А навіщо нам такі сумні книги, коли краще провести вечір в компанії легенького детективу або любовного роману?..»

А тому, що книга – це не лише забава. Вона відповідає на питання, дає підказки, дарує психологічну підтримку, показує читачам, як правильно діяти в будь-якій ситуації.

Список використаних джерел

1. Кулик Н. Інклюзія – це причетність. *Освіта України*. 2015. №21. с. 12–13.
2. Образи людей з інвалідністю в художній літературі (до Міжнародного дня інвалідів). URL: <http://ukrainka.org.ua/node/4992> (дата звернення: 03.03.2021)
3. Обухівська А. Г. Психологу про дітей з особливими потребами у загальноосвітній школі. К: Редакція загальнопед. газет, 2012. 128 с.

Немченко Вікторія

Кременчуцький ліцей №11 «Гарант» Кременчуцької міської ради
Кременчуцького району Полтавської області,
м. Кременчук
Учитель – Мищенко Тетяна Анатоліївна

ТРАНСФОРМАЦІЯ ОБРАЗУ КАССАНДРИ В ДРАМАТИЧНІЙ ПОЕМІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ «КАССАНДРА»

Мета розвідки – показати, що міфи античної епохи, образи прадавнього часу, модифіковані Лесею Українкою на межі XIX – XX ст., співзвучні і із загальними настроями, і з естетичними особливостями тієї доби.

Сьогодні відсутня праця, у якій би цілісно були проаналізовані твори Лесі Українки з «античною» основою. Звернення до «Кассандри» під таким кутом зору і становить наукову новизну нашої роботи.

Актуальність дослідження зумовлена кількома чинниками:

- незначною кількістю спеціальних розвідок з теми нашої роботи;
- важливістю системного аналізу усієї спадщини та окремого ліричного зразка письменниці, основним складником якого є художня інтерпретація античності у її спадщині;
- новими підходами до прочитання літературної класики;
- необхідністю освоєння духовно-художнього досвіду минулого через окремі деталі з метою встановлення цілісності художнього організму української літератури.

Для реалізації мети необхідно виконати кілька **завдань**:

1. Розкрити специфіку відлуння античного міфу в драматичній поемі Лесі Українки «Кассандра».
2. Визначити основні проблеми й мотиви драми, проаналізувати твір на образному рівні.
3. Розглянути особливості трансформацій, яких зазнав образ віщунки.
4. Дослідити новаторський підхід авторки до переосмислення традиційного сюжету й образу.

Об'єкт дослідження – художня й епістолярна спадщина Лесі Українки. **Предмет дослідження** – драматичний твір «Кассандра» як такий, що найповніше розкриває «механізм» трансформації митцем давніх мотивів і образів.

Леся Українка була потужним трансформатором світової культури на рідному ґрунті. Використовуючи античний міф, поетеса створила високомистецький художній твір, який збагатив не тільки українську літературу, а й увійшов до скарбниці світової літератури; виробила власний стиль завдяки органічній сполученості уявлень про мистецтво античне й мистецтво народне, їй притаманне; знайшла в зображуваних нею давноминулих світах відсвіт важливих і актуальних виявів національного й політичного буття свого народу. У своєму творі поетеса заглибилась до основ міфологічних архетипів, сміливо вводила новітні манери художньої свідомості, хоча за цим аж ніяк не втрачалися їх національні, глибокі українські основи.

Леся Українка у своїй творчості часто використовувала давньогрецькі міфи. Насамперед це зумовлено тим, що античні сюжети й образи впродовж осучаснення та онаціональнення набувають

актуальності й несуть у собі потужні можливості щодо висвітлення нагальних проблем сучасності та вічних філософських питань. Рецепція міфу про Кассандру дала змогу поетесі порушити низку проблем, як-от: взаємин пророка і народу, взаємозв'язок слова й дії, вплив невидимого духовного світу на видимий матеріальний, фаталізм і віра в себе, почуття власної гідності й внутрішнє рабство, правда й вигадка тощо.

Використовуючи досвід своїх попередників щодо використання міфу, Леся Українка не вважала обов'язковим строго дотримуватися переказів про Кассандру, для неї значно важливішим було висловлювати настрої й потреби нової доби. Доцільність міфу в поемі «Кассандра» Леся Українка сприймала на векторі внутрішнього, духовного досвіду людства, нехтуючи конкретними деталями.

Присмерки епохи породили хворобливий інтерес до пророків і пророцтв. Пророк чинить те, що не під силу пересічній людині, але, як бачимо, і його сила обмежена, і це нерідко стає причиною трагічної внутрішньої суперечності. Лесина Кассандра – художньо самостійний образ, складний і багатогранний. Вона зображена то в образі суворої жриці богині Мойри, а часом звичайної жінки, яка страждає й сумнівається, але при цьому залишається вірною правді. У поемі також глибоко розкрито трагічну колізію, що виникає від усвідомлення відносності правди, яку пророчиця сприймала за абсолют. Через це тема трагічного пізнання логічно перетворюється на мотиви жертви. Авторка синтезує образ пророчиці до загального типу свого героя — особистості бунтівної, нескореної, категоричної. Людське життя Леся Українка оцінює як екзистенційний спротив силам фатуму. Вони могутні, але й людина, на переконання письменниці, має сильну волю й здатна проявити відвагу в боротьбі проти визначеності долі.

Подієво-зображальний сюжет представлений у поемі неспієвнично, вибірково. Поетеса переносить акценти у внутрішній, психологічний сюжет. Саме таким виглядає на тлі еволюції образу Кассандри розвиток тем самотності, страху та невідворотності. Формально фабула твору ніби задумана для того, аби проілюструвати осамітнення головної героїні, але послідовно цей шлях модифікується, і в кінці твору ми бачимо поступове відчуження героїні од світу земних почуттів.

Змальований у червоно-чорних барвах крах Трої хоч яке сильне враження не викликав, проте не є картиною тотального апокаліпсису. Це образ локальної катастрофи, поза межами якої авторка залишає людям шанси для порятунку.

У ході дослідження ми переконалися в тому, що модерністські засади поетики досить своєрідно поєднуються у творі Лесі Українки з неповторно-авторськими елементами. В основі інтерпретації поетеси – поєднання раціонального та ірраціонального факторів, але без домінування останнього. Відбувається активне утвердження вибору й самооцінки людської особистості (Кассандри), правди та свідомої жертви. «Кассандра» сприймається як твір раннього українського модерну з його виразним молодечим запалом, прагненням ламати канони й розширювати естетичні горизонти. Досліджуючи характерні особливості модерного мислення Лесі Українки, варто говорити не лише про їхню специфічність, а й про європейськість, що виявилася в трансформації образу Кассандри як на рівні змістового наповнення драми, так і на рівні поетики.

Леся Українка створила високомистецьке художнє словесне полотно, яке збагатило не лише українську літературу, а однозначно ввійшло і в скарбницю світової літератури; виробила власний стиль завдяки органічній сполучності уявлень про мистецтво античне і мистецтво народне, їй притаманне; прагнула знайти в зображуваних нею світах давноминулих відсвіт важливих та актуальних виявів національного й політичного буття свого народу. У «Кассандрі» поетеса заглибилася до основ міфологічних архетипів, сміливо вводила новітні манери художньої свідомості, хоча за цим аж ніяк не втрачалися їхні національні, глибокі українські основи.

Список використаних джерел

1. Агеєва В. Поетеса зламу століть: Творчість Лесі Українки в постмодерній інтерпретації: монографія. 2-е вид. Київ, 2001. 263 с.
2. Білецький О. Антична драма Лесі Українки («Кассандра»). *Зібрання творів: У 5 т. – Т. 2. Українська література XIX – поч. XX ст.* К., 1965. С. 543–564.
3. Гетьманець М. Сучасний словник літературознавчих термінів. Харків: Ранок, 2003. 160 с.
4. Кухар Р. До джерел драматургії Лесі Українки. *Література укр. діаспори*. Вип. 24. Ніжин: Ніжинський державний пед. університет імені М. Гоголя, 2000. 268 с.

Попович Михайло
 Науковий ліцей №3
 Полтавської міської ради, м. Полтава
 Учитель – Гринь Світлана Станіславівна

COMICS ARE WORTH READING

Comic is an artistic medium that combines words and pictures. Comic is an interesting art for children, which helps them to read more and to learn different information and to improve the knowledge of English.

Should children be reading them?

Comics consist almost entirely of stories told in series of colored panels with balloons over the characters head to provide dialogue.

They are a fun way to engage a child in reading.

Reading a comic sparks not only imagination and it also trains our brain.

Neuroscientific research by Bearns, Blaine, Prietula, and Pye (2013) indicates that reading them actually has a noticeable effect on brain function. This study showed how reading a compelling novel changed participants' neuron activity not only while they were reading but also for several days after they finished the novel that was assigned to them. Stories can actually change the ways in which our brains function and the ways in which we think – and tell me, what's a more story-based medium than comic books?

Comic books don't require a lot of concentration and they are so easy to read.

Comics have a rich history: they were used in early civilizations of ancient cultures, for example cave drawings, the Egyptians hieroglyphs, etc.

The father of the comic strip is a Swedish painter and writer Rodolphe Töpffer.

«The Comic has got a mixed nature and consists of a series of drawings made in the form of a sketch», he said.

French comics were spreading across Europe in the form of a magazine.

Different scientists such as R. Brenner, N. Cohn, T. Groensteen, P. Gravett and others were interested in comics.

The first scientific congress, devoted to comics, was held in Italy in 1965.

Since then it has appeared its short interpretation – a story, told in pictures.

Traditionally there are several main stages passed by the comic in its development.

The first stage – 1814-1929 (humorous comics).

The second stage – 1929-1949 (adventurous comics).

The third stage – 1949-1960 (convicted comics).

The fourth stage – 1960-- nowadays (adult comics).

The first Ukrainian comic in an independent Ukraine is «*Daohopak*» by M. Prasolov.

Different comic festivals and cosplay festivals are held in Ukraine.

There is «*Juno-magazine*» in Ukraine.

Standard comic book content consists of a cover, a frontispiece, a title page, a main part and a pin-up page.

The types of comics are single, TPB (Trade Paper Back), Hardcover.

The comic medium takes a lot of forms.

A comic book might be one story from cover to cover or it might include a series of shorter stories.

There might not be any story at all.

It might be a single web comics, a poster, a comic strip.

According to University of Windsor English professor Dale Jacobs (2007), comic books require readers to create meaning using «*multiply modalities*». Readers of comic books must process all the different components—visual, spatial, and textual—of what they are reading and integrate these components into one solid understanding of the story. This means that, even though comic books may appeal to readers for the same reason these individuals are drawn to other forms of entertainment, such as television and video games, reading these books actually involves much more complex processing. More research remains to be done regarding the neurological benefits of reading comic books, but it is evident that there is far more to this genre than simply «looking at pictures», as some critics of comic books believe.

So maybe you're not into superheroes. That's fair. But did you know that you can read comic books and graphic novels about lots of other topics, too? There are tons of comic books out there sans evil villains or vats of toxic waste, such as the Scott Pilgrim series, The Walking Dead and many more.

There are also tons of great graphic novels and graphic nonfiction books out there, such as Alison Bechdel's autobiography Fun Home and many more. Many of these stories, just like your favorite books, explore weighty themes and feelings. The visual nature of graphic novels allows you, as the reader, to experience these themes in different ways than you do when reading a traditional book. Don't limit yourself to reg-

ular prose; explore everything the world of comic books and graphic novels has to offer. You probably won't like *everything* you encounter, but then again, you don't like *all* the books out there, either. You just have to explore and find what's right for you!

Lots of people, especially young readers who are struggling to improve their reading skills, can benefit from the visual format of comic books and graphic novels. With their intense visuals and focus on plot and characters, comic books can be much more engaging than other literary media, such as novels or short stories.

And I have understood that comics will be more popular in several years, because they are visual and short, they develop people's imagination and they are worth reading.

References

1. Cohn N. *The Visual Language of Comics: Introduction to the Structure and Cognition of Sequential Images*. London: Bloomsbury. 2013. 256 p.

2. Белов Д. Комікс як продукт інформаційної культури. *Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського*. 2018. С. 25–35.

3. 5 REASONS TO START READING COMIC BOOKS. URL:https://www.scribendi.com/academy/articles/reasons_to_start_reading_comic_books.en.html

Ржана Аліна

Науковий ліцей №3 Полтавської міської ради,
м. Полтава

Учитель – Одом Олена Ігорівна

ENGLISH FOLK MUSIC

What is folk music?

Folk is a term used to describe all sorts of musical, oral and cultural traditions from specific regions and societies around the world. Folk comes from the German word 'volk' meaning 'the people' and folk music is often thought of as being the music belonging to 'the people'. It has been historically used as a reflective term to distinguish certain types of music from those associated with institutions such as royal courts, the church, or Western classical music.

Where does folk music originate? In the UK folk music came from ordinary people within a region or nation, where songs would have been passed down orally and music would have been learned by ear.

What are folk songs about? Folk songs are usually sung at social occasions and locations where there is an element of sharing ideas or sentiment. England has a long and diverse history of folk music dating back at least to the medieval period and including many forms of music, song and dance. Through three periods of revival from the late nineteenth century much of the tradition has been preserved and continues to be practiced. It led to the creation of a number of fusions with other forms of music that produced subgenres, such as:

- British folk rock
- Folk punk
- Folk metal

and continues to thrive nationally and in regional scenes, particularly in areas such as Northumbria and Cornwall.

Folk rock became an important genre among emerging English bands, particularly those in the London club scene towards the end of the 1960s. The skiffle movement, to which many English musicians, including the Beatles, owed their origins as performers, meant that they were already familiar with American folk music. As they emulated the guitar and drum based format that had crystallised as the norm for rock music, these groups often turned to American folk and folk rock as the focus of their sound and inspiration.

Folk punk is related to and/or influenced by various styles such as Celtic punk, gypsy punk, anti-folk, and alternative country. Folk punk is also linked with DIY punk scenes, and bands often perform in house venues in addition to more traditional spaces.

Folk punk musicians may perform their own compositions in the style of punk rock, but using additional folk instruments, such as mandolins, accordions, banjos or violins. Folk punk possesses a rich history of progressive and leftist political views, involving topics like race, class, feminism, antifascism, animal rights and anarchism.

Folk metal feature the same typical instruments found in heavy metal music: guitars, bass, drums and vocalist. While a few folk metal groups like Tharaphita discard "any notion of utilizing folk instrumentation» bands in the genre generally rely on folk instruments that range from the common to the exotic. Numerous folk metal acts include a dedicated violinist in their lineup. This genre I like the most because it offers a variety of atmosphere and moods.

On the left Anarchist folk punk festival, on the right Subway to Sally, seen performing live at the 2005 Sundstock Open-air, mediaeval metal.

Рій Дарина

КЗ «Полтавська загальноосвітня школа I-III ступенів № 28
Полтавської міської ради Полтавської області»,
м. Полтава

Учитель – Тягун Ірина Іванівна

ФУНКЦІЙНО-СЕМАНТИЧНЕ ПОЛЕ МОДАЛЬНОСТІ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ

Модальність (середньолат. *modalis* – модальний, від лат. *modus* – спосіб, міра) – семантична категорія, яка виражає відношення змісту висловлення до дійсності або суб'єктивну оцінку висловлюваного [4, с. 338]. Терміном охоплюють широке коло явищ різних мовних рівнів. Центральним у категорії модальності є значення реальності/нереальності. Як вважав Ш. Баллі, модальність – це душа речення. Вона, як і думка, утворюється переважно в результаті активної операції мовця.

З розвитком сучасної української мови з'являється потреба в знаннях сутності й особливо засобів вираження категорії модальності, за допомогою яких мовець організує й оптимізує мовне спілкування; практичних вимогах до вміння побудови конкретного вислову, яке пов'язане з культурою мовлення, коли мова дає можливість вибору й відбору різного роду лексичних одиниць, граматичних категорій, синтаксичних конструкцій.

Матеріалом дослідження послуговували слова різноманітних модальних значень та відтінків, вилучені методом суцільної вибірки із «Записок українського самашедшого» Ліни Костенко.

Серед лінгвістів, які досліджували функційно-семантичне поле, схилиємося до думки О. Бондарка, який зазначає, що категорія модальності відноситься до моноцентричного типу функційно-семантичного поля, основний компонент якого становить граматична категорія способу дієслова, а модальні слова та модальні частки – другорядний [1, с. 285].

Спосіб – «граматична категорія дієслова, яка виражає ставлення мовця до можливості, бажаності, необхідності й інших умов здійснення дії чи реалізації стану. Значення суть категорії способу полягає в протиставленні реальних дій (дійсний спосіб) ірреальним модальним діям (*недійсні способи*)» [3, с. 320]. До «недійсних» способів відносимо умовний та наказовий. Наказовий спосіб виражає значення необхідності виконання дії насамперед співрозмовником (співрозмовниками), особами, що не беруть участі в розмові й, нарешті, самим мовцем. В українській мові за допомогою дієслівних форм зреалізовано в спеціально закріплених синтаксичних конструкціях такі модальні значення: 1) значення наміру; 2) модальність несподіваності; 3) загальна оцінка ситуації; 4) вагання вибору.

Модальні частки виступають у мові як спосіб вираження ставлення мовця до висловленої думки. В українській мові розрізняють такі види модальних часток:

а) модально-вольові: *хай, нехай, би, б, ну, годі, бодай*. Наприклад: «*Нехай настане їхній час, їхня ера, їхній Золотий вік!*» [2, с. 124];

б) стверджувальні: *еге, атож, так, гаразд*. Наприклад: «*Так, бачив і світлофор, і стрілочку, все бачив*» [2, с. 278];

в) заперечні: *не, ні, ані*. Наприклад: «*Ось тут би й провести референдум, запитати суспільство. Ні. Президент ставить Україну перед фактом*» [2, с. 276];

г) питальні: *чи, хіба, невже, що за*. Наприклад: «*Чи їм хоч пояснять, куди вони їдуть, чого вони їдуть, що то за країна Ірак?*» [2, с. 276];

д) порівняльні: *мов, немов, наче, начебто*. Наприклад: «*Сьогодні чув на Майдані дивний звук – наче забивали віко труни*» [2, с. 32].

Отже, у результаті дослідження особливостей вивчення функційно-семантичного поля модальності в сучасній українській мові, ми дійшли таких висновків: категорія модальності має свої ознаки і свою системно-структурну організацію; завдяки модальним сло-

вам мовець виражає суб'єктивне ставлення до змісту висловлювання.

Список використаних джерел

1. Бондарко А. В. Теория морфологических категорий. Л., 1976. 385 с.
2. Костенко Ліна. Записки українського самашедшого. К. : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2011. 416 с.
3. Сучасна українська літературна мова / за ред. А. П. Грищенка. К. : Вища школа, 1993. С. 320–365.
4. Українська мова. Енциклопедія. К. : Видавництво «Українська енциклопедія» імені М. П. Бажана, 2000. С. 338–339.

Севост'янова Катерина
Кременчуцький ліцей №11 «Гарант»
Кременчуцької міської ради
Кременчуцького району
Полтавської області, м. Кременчук
Учитель – Горпинко Тетяна Анатоліївна

ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЯК ОДИН ІЗ СПОСОБІВ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ СУЧАСНОГО УРОКУ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ЗАГАЛЬНООСВІТНІЙ ШКОЛІ

Суспільство третього тисячоліття – епохи глобалізації та інформатизації – у науковому світі зазвичай називають суспільством знань, оскільки їм наразі віддається пріоритет. З огляду на це в умовах євроінтеграції України актуалізується проблема якості шкільної освіти, підвищення ефективності формування компетентностей учнів, зокрема їхньої здатності до міжмовної комунікації, у зв'язку з чим загострюється необхідність пошуку нових шляхів модернізації методики викладання навчальних дисциплін, у тому числі англійської мови. Виклики часу потребують уведення педагогічних інновацій в освітній процес, оновлення, осучаснення методів навчання.

Мета дослідження – обґрунтувати організаційно-методичні засади застосування інтерактивних технологій на уроці англійської мови в загальноосвітній школі.

Відповідно до мети визначено такі **завдання**:

1) проаналізувати методологічні засади застосування інтерактивних технологій на уроках англійської мови;

2) розкрити сутність технологій інтерактивного навчання на уроках англійської мови;

3) окреслити типологію інтерактивних методів і прийомів навчання англійської мови в загальноосвітній школі;

4) висвітлити методичне забезпечення процесу застосування інтерактивних технологій на уроках англійської мови.

Об'єкт дослідження – процес підвищення ефективності сучасного уроку англійської мови.

Предмет дослідження – інтерактивні технології як засіб підвищення ефективності навчального процесу на уроці англійської мови.

Результатом дослідження стали положення, що мають наукову значущість та новизну:

- інтерактивність (від англ. interaction – «взаємодія») – поняття, яке розкриває характер і ступінь взаємодії між об'єктами. У Вікіпедії цей термін узагальнено визначається так: інтерактивність – це принцип організації системи, при якому мета досягається інформаційним обміном елементів цієї системи. Елементами інтерактивності є всі елементи взаємодіючої системи, за допомогою яких відбувається взаємодія з іншою системою / людиною (користувачем);

- інтерактивне навчання – це такий вид діяльності, що передбачає взаємодію учня з навчальним середовищем, яке слугує джерелом засвоюваного ним досвіду;

- у результаті аналізу науково-методичної літератури з'ясовано, що серед принципів інтерактивного навчання науковці та вчителі-практики виокремлюють: принцип активності у взаємодії, принцип відкритого зворотного зв'язку, принцип експериментування, принцип довіри у спілкуванні, принцип рівності позицій. Педагогічними умовами використання інтерактивних технологій у процесі викладання англійської мови в загальноосвітній школі визначено: створення міжмовного навчально-розвивального середовища на уроках; організація позакласної роботи, побудованої на ідеях педагогічного співробітництва та мовної взаємодії; забезпечення технічними засобами навчання;

- інтерактивне навчання максимально сприяє досягненню однієї з основних цілей навчання англійської мови в середній школі – розвитку вмінь висловлювати думки англійською мовою як в усній, так і письмовій формі. Необхідно зауважити, що при інтерактивному навчанні писемного мовлення відбувається і вдоскона-

лення вмінь читання: читання написаної творчої роботи вголос у групі для подальшого її обговорення, читання тексту про себе для само- і взаєморедагування. При цьому вдосконалюються уміння сприймати, осмислювати й розуміти мовлення співрозмовників. У ході інтерактивного навчання найперше розв'язується проблема не лише корегування, але й застереження від помилок;

- пропонуючи учням вправи на виявлення помилок, їх корегування, аналіз і обговорення у ході інтерактивної роботи, а також організовуючи взаємоперевірку письмових робіт учнями, створюються умови для максимального запобігання помилок в усному мовленні учнів;

- ефективним засобом стимулювання учнів до додаткового читання є практика опрацювання текстів, які учні пишуть самостійно. Цей вид роботи є ефективним засобом повторення вивчених структур, застосування вивченої лексики в усному чи писемному мовленні;

- використання інтерактивних методів навчання сприяло ефективному повторенню вивченої лексики, поповненню словникового запасу; глибокому засвоєнню навичок правильної артикуляції; розвиткові уваги, пам'яті, мислення; формуванню вмінь працювати в парах, групах, що підтверджується кількісними показниками.

Список використаних джерел

1. Дудник Н. Застосування інноваційних технологій в освіті України. *Молодь і ринок*. № 12 (71), 2010. С. 99–104.
2. Пометун О. І., Пироженко Л. В. Пироженко Інтерактивні технології навчання: наук.-метод. посібн. Київ: Видавництво «А.С.К», 2004. 192 с.
3. Клак І. Є. Формування професійної комунікативної компетентності в майбутніх учителів-філологів у процесі вивчення фахових дисциплін: автореферат дис. канд. пед. н. Київ, 2015. 20 с.

Семенів Олександра
 Кременчуцький ліцей №11 «Гарант»
 Кременчуцької міської ради
 Кременчуцького району
 Полтавської області, м. Кременчук
 Учитель – Мищенко Тетяна Анатоліївна

ОБРАЗ «СИЛЬНОЇ ЖІНКИ» У ДРАМАТУРГІЇ ЛЕСІ УКРАЇНКИ (НА ПРИКЛАДІ ДРАМ «БОЯРИНЯ» Й «ЛІСОВА ПІСНЯ»)

На формування феміністичного дискурсу Лесі Українки мали вплив суспільні події кінця XIX – початку XX ст., її профеміністичні переконання й драматичний досвід власного життя. Феміністична проблематика суголосна естетиці модернізму, який своєї вершини в українській літературі сягає в поетичних драмах письменниці.

Постать і творчість Лесі Українки стали особливим предметом феміністичної критики. У контексті фемінізму доцільно розглядати поезію, прозу мисткині, а особливо драматургію, образи якої, за висловом Соломії Павличко, «є варіаціями на теми жіночої трагедії: зради щодо жінок, жіночої самотності, жіночого, часто глибшого за чоловічий, патріотизм, жіночої відданості істині» [3, с.74].

Чільне місце серед жіночих образів Лесі Українки займають Оксана й Мавка, героїні драм «Бояриня» й «Лісова пісня». Ми з'ясували, що рушійною силою оповіді в них є психологічні колізії. Це зумовило вибір засобів і прийомів творення образів. Пріоритетними серед них є зображення символічних портретних деталей, автотхарактеристик та бачення соціуму, антитеза. В описі зовнішності авторка звертає увагу на одяг персонажів. В обох драмах наявні сцени переодягання, які сприяють глибокому розкриттю характерів Оксани й Мавки. Порівнюючи образи Оксани й Мавки, ми помітили паралелізм у змалюванні їхніх долі і характерів, зумовлений, на наш погляд, спільною системою цінностей, яка є визначальною у їхніх вчинках.

У центрі драматичного конфлікту постають любовні колізії, проходячи через які, героїні еволюціонують і набувають внутрішнього трагізму в стосунках «жінка – чоловік».

Обидві жінки подолали багатовікові патріархальні традиції, відмовившись від ролі пасивного об'єкта в коханні. У «Боярині» саме Оксана свідомо обирає Степана, хоч про свої почуття говорить юнак. Мавка ж, уподобавши Лукаша, сама й озвучує свій вибір, тоді

як хлопець, за словами Віри Агеєвої, «зостається пасивним учасником шлюбного торгу» [1, с. 205].

Оксана й Мавка закохуються в чоловіків, не позбавлених «іскри духа», адже примітивний еротизм не має над ними влади. Для жінок, які виростили у волелюбному середовищі, індивідуальна свобода є найвищою цінністю. Вона пов'язана з такими поняттями, як «воля», «вибір», «відповідальність», а її втрата асоціюється із зрадою власної ідентичності, оскільки тільки людина із сильним духом та відчуттям внутрішньої свободи може «дорівнятися до самого себе».

Драматизм ситуації полягає в тому, що їхні обранці хоч і наділені багатьма чеснотами, але не розуміють власної унікальності й обдарованості, а тому поверхові. Чоловіки виявляються неспроможними усвідомити справжню цінність свободи й міняють її на дріб'язкове життя у внутрішньому рабстві, унаслідок чого втрачають свою внутрішню сутність. Степан, обравши шлях колаборанта, «стає холопом Стьопкою» й прирікає себе та Оксану на духовну смерть. Лукаш, промінявши світлу душу Мавки на простакуватість і невибагливість дебелої Килини, зрікається свого дару.

Героїні усвідомлюють роздвоєність душі обранців, але жодного разу не зрікаються їх. Усі випробування жінки проходять гідно і при цьому залишаються вірними собі. Про це свідчить наявна в обох текстах сцена переодягання. Оксана заради коханого змінює своє вбрання на російський сарафан, а Мавка – на рам'я Лукашевої сестри-небіжчиці. Проте внутрішня суть жінок не змінюється: одна у важких боярських одягах залишається українкою й патріоткою, а інша не приймає людську систему цінностей, зневажає нав'язану людьми необхідність і віддає перевагу красі. Це свідомо позиція сильних особистостей.

Обидві жінки борються за своє кохання до кінця. Маючи можливість поїхати на Батьківщину, Оксана залишається на чужині, бо любить чоловіка й не може відокремити свою душу, а отже, й долю, від Степанової. Оксана постійно спонукає Степана до дії, адже не приймає пасивності. Опинившись у ситуації добровільного рабства, дівчина помирає, усвідомлюючи, що єдиним виходом із цієї екзистенційної пастки є тільки фізична смерть. Але й перед смертю виголошує йому свій духовний заповіт: «Подоланим подати пільгу» [5, с. 65].

Мавка також у всіх своїх вчинках керується вірністю коханню. Єдиний зрив на її духовному шляху – самогубство – є випадковим, адже німфа не зрікається Лукаша навіть в образі вовкулаки: замість помсти дає порятунок. Вона також усіляко підштовхує Лука-

ша до музики, бо тільки так той зрозуміє власну суть, знайде себе. Слова «Грай же, коханий, благаю!» [6, с. 292] звучать ніби заклинання і є останньою підказкою лісовички коханому. На наш погляд, Мавку можна вважати провісницею жінок-феміністок, які борються за своє щастя.

У драмах жінки домінують над своїми товаришамиз-мужчинами, адже до кінця залишаються вірними своїм ідеалам, а ось Степан і Лукаш не здатні до вольового зусилля, відмовляються від того, що пов'язане з необхідністю найперше перебороти себе. Відбувається, за визначенням Агеєвої, «інверсія узвичаєних гендерних ролей» [1, с. 241], що є новаторством Лесі Українки.

У «Лісовій пісні», попри зображення трагізму в категорії стосунків «жінка – чоловік», фінал оптимістичний, адже завдяки лісовичці Лукаш стає мудрим, а Мавка здобуває безсмертну душу. Ставши «рівними по духу», вони можуть бути щасливими. Тому можна стверджувати, що своєрідність фемінізму Лесі Українки полягає в тому, що її сильні героїні обстоюють власні позиції не шляхом заперечення чоловічих, а через взаємодоповнення. Гармонія в стосунках «жінка – чоловік», за Лесею Українкою, можлива лише за умови єдності душ, якої вдалося досягти Мавці й Лукашеві, але не судилося здобути Оксані й Степанові, оскільки чоловік виявився негідним того високого п'єдесталу, на який вознесла його любов жінки.

Драми Лесі Українки відкривають дорогу в українську літературу жіночим дійовим особам, які, будучи сильними особистостями, не втрачають свого жіночого колориту й залишаються водночас людьми з інтелектуальними та емоційними потребами.

В обох драмах Леся Українка створює психологічний портрет «сильної жінки», вкладаючи в нього децицію власної вольової індивідуальності. В образі Оксани Леся Українка наголошує на її суспільній діяльності, прагненні до самовираження й самореалізації. В образі Мавки акцентується творче начало. Проте є низка ознак, характерних обом героїням, саме вони і є ключовими у формуванні Лесиної концепції образу «сильної жінки»: волелюбність, неприйняття пасивності в коханні, сприйнятливність до краси й мистецтва, творче начало, готовність до самопожертв. Услід за Оксаною Забужко називаємо таких жінок лицаресами духу [2, с. 352].

Отже, пріоритетним для Лесі Українки є «інтелектуальний фемінізм» (термін Соломії Павличко), своєрідність якого полягає в тому, що авторка свою увагу зосереджувала на духовних вимірах буття героїнь, заглиблювалася в їхню інтелектуально-психологічну сферу. А в драмі «Бояриня» проявляється спорідне-

ність феміністичної та націоналістичної проблематики, унаслідок чого можна говорити про «націоналістичний фемінізм».

Список використаних джерел

1. Агеєва В. Поетеса зламу століть: Творчість Лесі Українки в постмодерній інтерпретації: монографія. К.: Либідь, 2001. 263 с.
2. Забужко О. Notre dame d'Ukraine: Українка в конфлікті міфологій: монографія. К.: Факт, 2007. 640с.
3. Павличко С. Теорія літератури. К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2002. 679 с.
4. Скупейко Л. Леся Українка і фемінізм (нефеміністичний погляд). *Урок української*. 2000. № 1. С. 40–42.
5. Українка Л. Бояриня: драм. поема. *Леся Українка, І. С. Нечуй-Левицький; Гетьман Іван Виговський*: роман. К.: Наук. думка, 1997. С. 5–66.

Сергієнко Євгенія

Кременчуцький ліцей №11 «Гарант»
Кременчуцької міської ради
Кременчуцького району
Полтавської області, м. Кременчук
Учитель – Омельченко Лариса Іванівна

РЕЙ БРЕДБЕРІ ТА ЛЕОНАРДО ДА ВІНЧІ: ГРАНІ ЗІТКНЕННЯ

Леонардо да Вінчі та Рей Бредбері... Між цими митцями лежить відстань довжиною у п'ять віків. Один із них творив у XV ст. в Італії, був представником славетної епохи Відродження. А другий – у XX ст. в Америці, писав фантастичні твори, розвиваючи найсучасніші напрями літератури. Обидва мали різні погляди й уподобання: Леонардо да Вінчі цікавився не тільки живописом, але й архітектурою, технікою, наукою, а Рей Бредбері все життя присвятив мистецтву слова. Леонардо да Вінчі вабило реальне життя людей, анатомія їхнього тіла і способи правдивого відображення духовного буття в мистецтві. Рей Бредбері прагнув зазирнути в прийдешнє і побачити, якими стануть люди в наступному тисячолітті, куди прямує людська цивілізація і що нас чекає через декілька століть...

Проте є те, що поєднувало обох митців: «Джоконда» – видатний шедевр епохи Відродження. Написана приблизно в 1503–1505 роках великим Леонардо да Вінчі, вона надихнула через п'ять сто-

літь Рея Бредбері на створення оповідання «Усмішка». Він немовби «оживив» її в майбутньому, створивши власний шедевр, тільки вже не живописний, а літературний. Здійснюється наче запит на мову тієї галузі, де очікується відповідь. Як правило, вона здебільшого часткова, відносна. А саме питання завжди залишається універсальним, синтетичним. Від дитячого «чому» до юнацького блиску в очах і зрілого невтомного дослідництва. Постійно триває пошук чогось важливого.

«Джоконда»... Про що ж хотів спитати Леонардо да Вінчі майбутні покоління своїм полотном? Можливо, яка ти, Людино? Що переможе в тобі – Добро чи Зло? Яким ти будеш, Людство? Чи будеш посміхатися ти в майбутньому? Яким воно буде? Світом із деревами, квітами, тваринами, чистим повітрям, населеним духовно багатими, всебічно розвиненими людьми? Пустелею після чергової війни, населеною жорстокими, морально убогими істотами, які отримують насолоду від того, що знищують усе? Американські письменники своєю творчістю ставлять складні, часом метафізичні питання, а їхні твори все частіше стають результатом авторського самоусвідомлення. Тому традиційні літературні моделі інколи для них є затісними, і вони поширюють тоді творчий пошук на більш високий рівень. Упевнена, що саме у цьому є сенс, рівнозначний Таємниці і гідності Людини, адже він відкриває перспективу і маніфестує надію. А в цьому краса, пристрасть, пафос, віра.

Рей Бредбері переносить нас у далеке майбутнє. І відразу постають питання: чому дозволив пошматувати шедевр? Які ідеї великого попередника хотів нагадати сучасникам і що нового сказав у своєму оповіданні? Яка ж роль цих перегуків між минулим і прийдешнім?..

Існують епохи, коли «знак питання» хвилює особливо. Наприклад, роздоріжжя історії, на яких первинне і цілісне знання готове розійтися різними шляхами – релігія, філософія, наука, поезія... Але ж тоді, на наш погляд, проблема значною мірою полягає в тому, як перекласти, інтерпретувати.

Перед нами прозовий науково-фантастичний твір, який має два сюжети: зовнішній (зображення подій) і внутрішній (випробування особистості).

У їх основі – події, які розгортаються навколо картини Леонардо да Вінчі «Мона Ліза». Знайомство з головним героєм відбувається під час акту вандалізму, коли мешканці міста Майбутнього, не сприймаючи наслідків цивілізації, вдаються до знищення духовних цінностей епохи Відродження. Люди не пам'ятають навіть рік, у якому вони живуть: *«Дві тисячі шістдесят перший! ... А може,*

трьохтисячний! Чи п'ятитисячний» [3, с. 11]. Вони давно втратили відчуття реальності. Ніхто нічого не буде, усі тільки руйнують. Надто затехнізоване суспільство. Кругом *«звалища мотлоху, шляхи від бомб наче викорчовані, а половина полів уночі світиться від радіації»* [3, с. 12]. Зрозуміло, усе це викликає негативну реакцію. *«Мешканці ненавидять «юрбу, яка у Минулому верховодила у світі»* [3, с. 12] і нічого їм не залишила, *«крім ...свят»* [3, с. 12].

Читач заінтригований: які ж свята відзначають люди? Відповідь несподівана і вражаюча. Спочатку подерли всі книжки, спалили їх на майдані й реготали, мов п'яні. Далі розтрощили останній автомобіль, *«щасливчики могли по разі вгатити машину кувалдою»* [3, с. 12]. Найкраще було тоді, коли руйнували завод, який ще намагався виготовляти літаки: *«Боже мій, яке це було відчуття – висадити його в повітря! ...А потім знайшли друкарню і склад з боєприпасами й підірвали їх разом!»* [3, с.12].

Невже письменник перебільшує (адже він фантаст!)? Невже таке може бути? Може. На початку ХХІ століття, а не в якомусь п'ятитисячному році, ріжуть спинки сидінь у кінотеатрах, шкільних актових залах, у тролейбусах і потягах; обмашують ручки вхідних дверей, ламають ліфти; обмальовують дикими написами стіни будинків і під'їздів, пам'ятники на кладовищах. Як бачимо, Бредбері ніскільки не перебільшує, а просто передбачає майбутнє не в рожевих фарбах, а реально. Він показує тріщину, що проходить крізь людську душу. Одні, як наприклад, керівники владних структур міста, котрі очолюють акт вандалізму, провалюються в прірву бездуховного існування, і за їхнім наказом *«опівдні портрет на майдані буде передано до рук тутешніх мешканців, аби вони могли взяти участь у знищенні»* [3, с.12]. Інші, хоча і вважають, що знайдеться людина, у якої *«душа горнеться до гарного»* і *«підлатає цивілізацію»* [3, с.12], свідомо стають на сторону перемагаючого Зла: *«Така вже людська природа. Безглуздо, мабуть, людина вже так налаштована»* [3, с.12].

На тлі довжелезної черги, що човгала ногами, поволі просуваючись уперед, Том вигідно вирізняється. Із червоними, у саднах, руками, він виявляється гордим (похмуро скидає зі своєї голови руку кривдника, який хотів загладити свою провину), а головно – наділеним чутливою, тонкою душею. Якщо люди жадають якомога «смачніше» вцілити плювком у картину, то хлопчина замислюється: *«Чому всі мусять плювати?»* Адже *«кажуть, що вона усміхається»* [3, с.11]. Тому все ще здається, що цивілізація могла б існувати, адже ж були у ній і свої гарні сторони. Його підтримує хтось із черги: *«Ще з'явиться якийсь головатий...Та людина матиме чутливе*

серце до прекрасного. І зможе повернути нам... обмежену цивілізацію, таку, щоб ми могли жити мирно» [3, с. 12].

Але чомусь ніхто не бачить, що таке серце у хлопця, який стоїть поруч із ними. Образний ряд у «Усмішці» витриманий на контрастах. Темрява протистоїть світлу (*«повсюди над зруйнованими будинками висіли клаті туману, та ось тепер, о сьомій ранку, він почав зникати з появою перших ознак світанку» [8, с. 12]*), крики – тиші (*«Черга затихла. Щойно вони сварили Тома, щоб той занімів, тепер усі повернулися до вершника» [3, с. 12]*), людина – цивілізації (*«Містере, те більше ніколи не повернеться? ...Цивілізація? Кому вона потрібна? Тільки не мені! ...А я от ладен децю в ній стерпіти,- відгукнувся один із черги. – Було ж у ній щось і гарне» [3, с. 12]*), потворне – красі (*гаряча кава «в надщерблених філіжанках», «іржавий казанок, де шумувало вариво» [3, с. 11] – «Але... вона ж гарна!» [3, с. 12]*).

Тома охоплює почуття любові й глибокої поваги до великого і вічного надбання людської художньої практики. І вже ні тиск присутніх, ні загроза арешту не можуть примусити його здійснити потворний вчинок. Бредбері не тільки прогнозує досягнення науково-технічної думки суспільства, а й виступає специфічним засобом художнього пізнання духовної суті людини та вічних життєвих цінностей, у яких ця духовна суть себе реалізує. Оптимізм і віра в людину, показ її величі відчувається і на полотні художника, і в образі маленького Тома, що виявляється більш величним, ніж дорослі. Він зберігає усмішку Джоконди як реліквію, символ вічності мистецтва, духовної краси і водночас морального перетворення, зростання людини. Добро і краса перемогли в ній. Під впливом мистецтва людина знову стала Людиною. Символічно, що шматочок вічної краси, загадки, що століттями хвилювала людство, дістався саме йому. Душевна напруга Тома зростає, але набуває іншого відтінку. І як наслідок – лунають слова: «Вона ж гарна!». Читач упевнений, що іскра любові, котра зародилася в душі хлопчика, уже не покине його.

Гадаю, Рей Бредбері зумів відповісти великому італійцю. Він залишає людству шанс, саме про це свідчить фінал твору. Герой оповідання, юний Том, є втіленням віри письменника в духовний потенціал людства, який неможливо знищити.

Список використаних джерел

1. Баліна К. Перспективи розвитку людської цивілізації в новелі «Усмішка». *Тема*. 2003. № 4. С. 59–61.

2. Бредбері Р. Ми – частка космосу. Розмова з американським фантастом Р. Бредбері (Записав О. Микитенко). *Всесвіт*. 1990. № 8. С.153–159.

3. Бредбері Рей Дуглас. Усмішка. Міні – хрестоматія. *Всесвітня література в середніх навчальних закладах України*. 1993. № 3. С.11–12.

4. Конєва Т. «Я повинен повірити в любов, у життя...» Оповідання Р. Бредбері «Усмішка». *Зарубіжна література в навчальних закладах*. 1999. № 6. С. 5–9.

5. Смірнова Н. Чому пошматували «Джоконду»? Урок коментованого читання за оповіданням Р. Бредбері «Усмішка». *Всесвітня література в середніх навчальних закладах України*. 1999. № 3. С. 10–11.

Сиромятнікова Євгенія

Комунальний заклад «Полтавська загальноосвітня школа І–ІІІ ступенів № 34 Полтавської міської ради Полтавської області»,
м. Полтава
Учитель – Сердюк Юлія Геннадіївна

ANALYSIS OF MODERN POP SONGS

It's been a long time since the songs have appeared, but they keep evolving and amazing this world. The lyrics of a song are a separate kind of art that you have to dive deep into in order to understand only half of it.

The urgency of the work is the fact that song texts play an important role in the value picture of the world, while the linguopragmatic aspect of these works is currently insufficiently studied in linguistics.

The object of study of this work are lyrics of popular songs of modern pop groups.

The purpose of the study is to characterize the lyrics, to understand their meaning and to show their relevance.

Tasks of work:

-Firstly, to consider theoretical approaches to pragmatic study of the text;

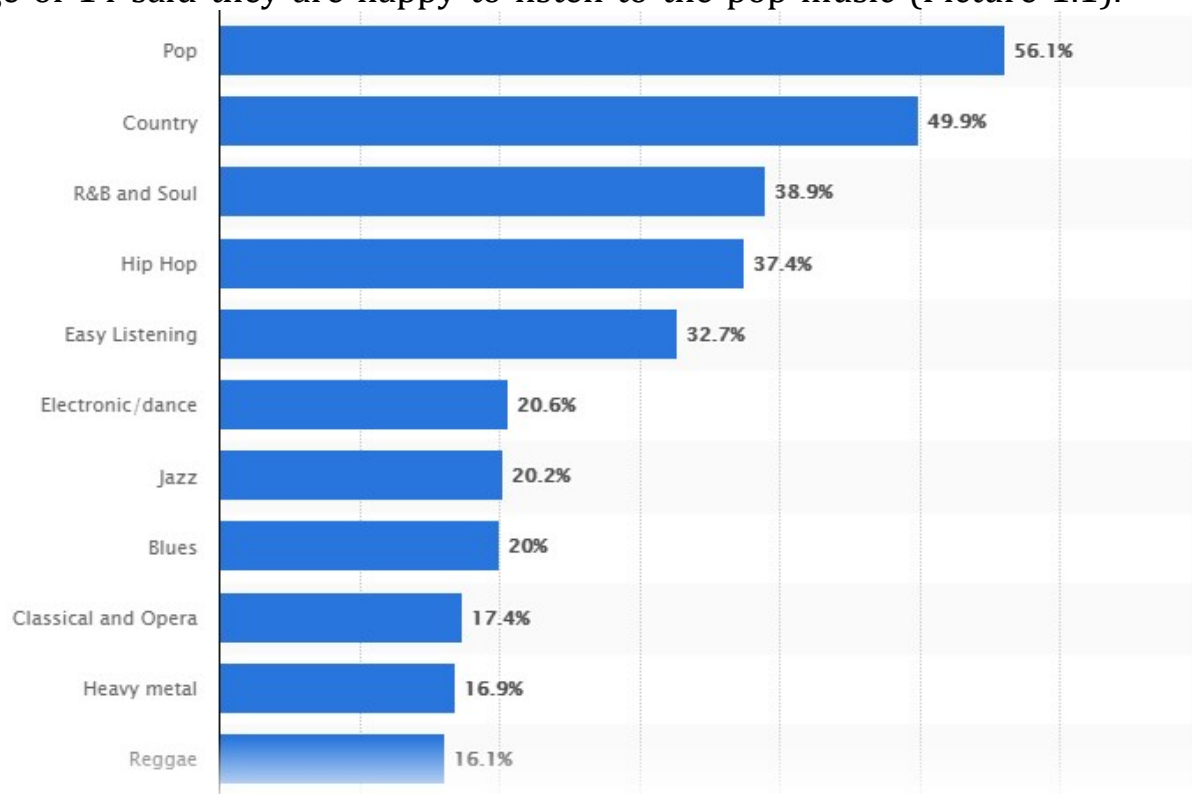
-Secondly, to study the features of lexical units in pop texts in view of conceptual and semantic criteria;

-Thirdly, to describe the linguopragmatic potential for pop texts based on the experience of modern linguistic research;

-Finally, to identify a system of linguistic means of creating pragmatic potential in pop texts.

Research of pop lyrics in modern science:

The majority of popular culture is now embraced by popular music, which originated in the 1960s and continues to function successfully to this day. According to <https://www.top-reviews.ru/populyarnye-stili-muzyki.html>, rock and pop music are the most common musical styles in the world: more than a third of the world population over the age of 14 said they are happy to listen to the pop music (Picture 1.1).

Picture 1.1. Leading music genres according to consumers in the United States

The song genre of music culture currently has numerous subgenres, different in sound and poetic design. Pop music (short for popular music) is a concept that encompasses a variety of styles, genres and areas of mass music. The phenomenon of pop music was formed primarily in the English-speaking countries of the West as a phenomenon of youth culture.

The study of a song text as creolized is also possible from the standpoint of three aspects. In addition to the verbal and melodic components, the visual component, which is represented by a music video, is also considered. The interaction among the components of the text is constant and creates a single discursive space.

An important component of successful communication is the emotional component. Accordingly, the study of a language is important to consider the emotional sphere, to recognize emotions, because they are basic for every culture. Pop lyrics are intended for certain listeners. The addressees for whom these creolized lyrics are intended must understand not only the content but also the emotional mood of the song.

Song lyrics are often perceived by listeners, even without a musical component, almost as a full-fledged artistic text.

At present, most scientific research on the study of pop-texts studies English-language texts.

Conclusion:

We investigated pragmatics as the theory of speech acts. The concept of the "pragmatics of the text" is represented by the system "addressee - text - addressee". Issues that are in the interest of the text pragmatics include the explanation of language signs depending on people's experience, as well as the degree of interference as a result of the communication process. Since the text is intended to convey information from the author to the recipient of the message, it is always communicative. Every text has a pragmatic potential that determines the strength of the communicative and pragmatic influence. In our work we have drawn the conclusion that the lyrics of pop songs have a high communicative influence - a high pragmatic potential. A pragmatic potential is created through the language, the choice of which depends on the addressee as well as on the tasks they have in mind. In our work we have analyzed the texts of German pop musicians from the point of view of linguistic pragmatics and have proven that it is the communicative situation that defines the pragmatic meaning in language. Pragmatic meaning in popular song texts is formed on a lexical, phrase-related and stylistic level, as research into language means shows. The study of concepts showed that each concept has variability in verbal implementation. This shows the high pragmatic potential of the text, which is based on originality and manifests itself through means of expression and influence. Linguistic means uncovered when analyzing the lyrics of pop songs that have a significant impact on the addressee include: metaphors, the meaning of which often coincides with the concepts emphasized in the lyrics of pop songs; Epithet, most of which have a positive emotional meaning. We have noted the widespread use of verb constructions, which are often metaphorical in nature and have tendencies of a motivational and informative nature. Verb frames, like metaphors, correspond to the concepts in pop songs. Thus, the texts of the popular songs analyzed can be described as very artistic, they have a poetic imagery and an emotional influence on the listener.

References

1. Байгазиев Д.Т. Песенный дискурс как креолизованный текст. URL: <https://ipi1.ru/images/PDF/2016/69/pesennyj-diskurs-kak-kreolizovannyj-tekst.pdf> (дата звернення: 18.11.2020)
2. Коморяшкина Л.Л. Лингвокультурные и лингвостилистические характеристики песенного дискурса (на материале немецкой песни «Hier ziehen deine Flüsse»). *Поволжский педагогический вестник*. 2018. Том 6. № 2(19) С. 52–56.
3. Михайлова А.И. Влияние социально-политического контекста на языковую картину мира рок- и поп-музыкантов. *Филология и человек*. 2017. № 4. С. 148–155.
4. Поп-музика. Українська музична енциклопедія. В 7 т. Т. 5. ПАВАНА — «РОЛІКАРП»/ Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології імені М. Т. Рильського НАН України. Київ, 2018. С. 369
5. DWDS – Digitales Wörterbuch der deutschen Sprache. URL: <https://www.dwds.de/> (дата звернення: 27.12.2020)

Сиромятнікова Євгенія

Комунальний заклад
«Полтавська загальноосвітня школа
I–III ступенів № 34
Полтавської міської ради
Полтавської області», м. Полтава
Учитель – Димарь Наталія Сергіївна

LINGUOPRAGMATISCHES POTENZIAL DER DEUTSCHEN POPSONGS

Seit ihrer Gründung hat die Linguistik des Textes versucht, alle Arten von Texten, ihre umfassende Beschreibung und die Definition von Merkmalen für Texte verschiedener Genres und Stile zu identifizieren. Es gibt jedoch immer noch Arten von Texten, die in wissenschaftlichen Arbeiten nicht ausreichend behandelt werden. Solche Texte beinhalten Lieder.

Aktualität des Themas liegt an der Tatsache, dass die Texte eine wichtige Rolle im Wertbild der Welt spielen, während die Texte dieser Werke derzeit in der Linguistik unzureichend erforscht werden.

Ziel der Forschung ist die Texte der Popsongs durch das Prisma ihres linguopragmatischen Potenzials zu charakterisieren und die

sprachlichen Mittel zu bestimmen, mit denen das linguopragmatische Potenzial ausgedrückt wird.

Als **Objekt** dienen Texte populärer Lieder moderner deutschsprachiger Popgruppen.

Forschungsgegenstand: linguopragmatische Charakteristik von deutschsprachigen Popsongs.

Wissenschaftliche Neuheit ist es, die Pragmatik sowie sprachliche und kulturelle Aspekte in den Texten deutschsprachiger Popmusiker zu forschen.

Ein Großteil der Populärkultur wird heute von der Popmusik umfasst, die ihren Ursprung in den 1960er Jahren hat und bis heute erfolgreich funktioniert. Laut de.statista.com sind Rock- und Popmusik die gängigsten Musikstile in Deutschland: Mehr als ein Drittel der deutschen Bevölkerung über 14 Jahre gibt an, dass sie diese Genre gerne zu hören bereit sind (Bild 1.1).

Beliebteste Musikrichtungen in Deutschland im Jahr 2020

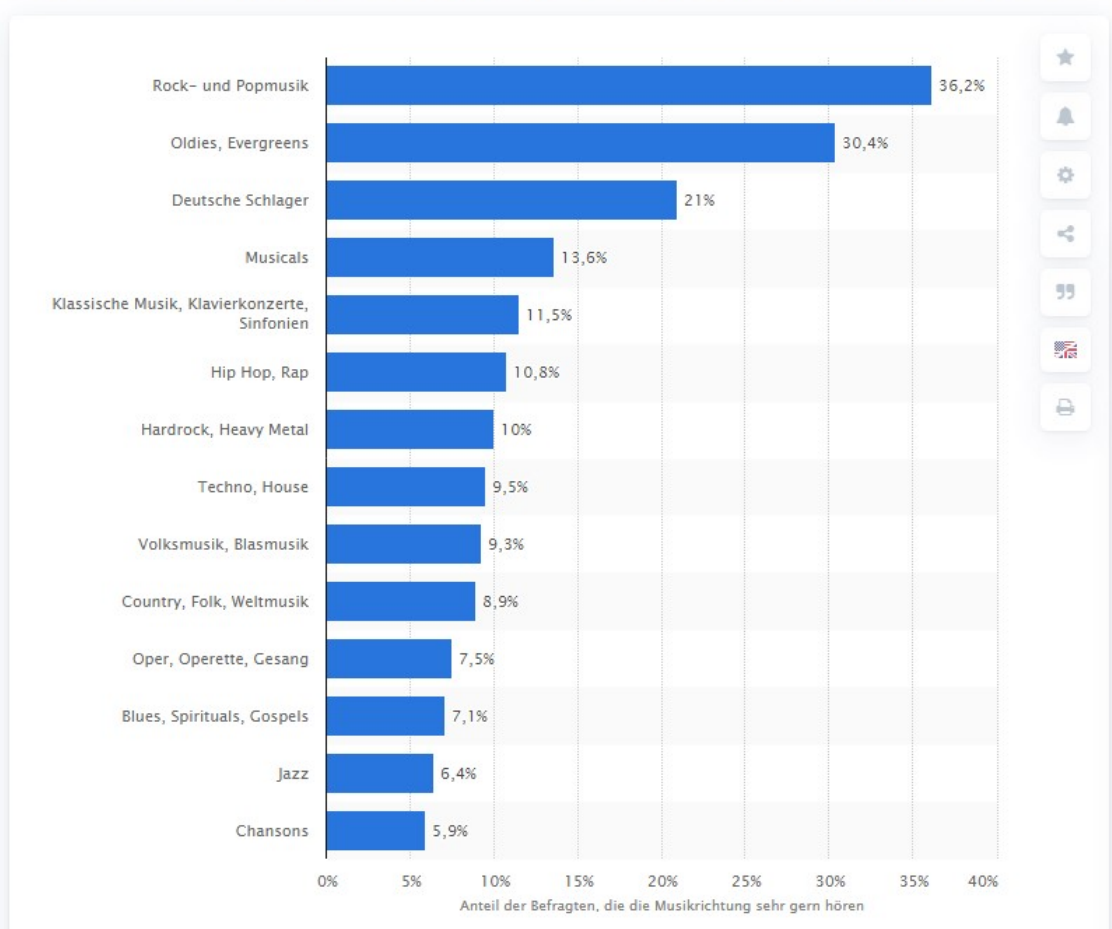

Bild 1.1. Beliebteste Musikrichtungen in Deutschland im Jahr 2020

Popmusik ist ein Konzept, das eine Vielzahl von Stilen, Genres und Bereichen der Massenmusik umfasst. Das Phänomen der Popmusik wurde vor allem in den englischsprachigen Ländern des Westens als Phänomen der Jugendkultur geformt. Das Song-Genre der Musikkultur hat zahlreiche Subgenres, die sich in Klang und poetischem Design unterscheiden. Derzeit sind die meisten der wissenschaftlichen Forschungen auf die Untersuchung von Pop-Texte-Studien englischsprachiger Texte.

Sprachwissenschaftler betrachten das Lied als kreolisierten Text. Aspekte der Forschung des Liedtextes als kreolisierten: verbale Komponente; melodische Komponente; visuelle Komponente. Neben den verbalen und melodischen Komponenten wird auch die visuelle Komponente berücksichtigt, die durch ein Musikvideo dargestellt wird. Die Interaktion zwischen den Textkomponenten ist konstant und schafft einen einzelnen diskursiven Raum. Pop-Texte sind für bestimmte Hörer gedacht. Die Empfänger, für die diese kreolisierten Texte bestimmt sind, müssen nicht nur den Inhalt, sondern auch die emotionale Stimmung des Songs verstehen.

Ein wichtiger Bestandteil einer erfolgreichen Kommunikation ist die emotionale Komponente. Dementsprechend ist es beim Erlernen einer Sprache wichtig, die emotionale Sphäre zu berücksichtigen, um Emotionen zu erkennen, da sie für jede Kultur grundlegend sind. Liedtexte werden oft von Zuhörern auch ohne musikalische Komponente fast wie ein vollwertiger künstlerischen Text wahrgenommen, der bestimmte Gefühle hervorruft, eine gewisse Stimmung schafft.

Die Untersuchung von Konzepten in Pop-Liedern zeigte, dass jedes Konzept eine Variabilität der verbalen Verwirklichung aufweist. Dies zeigt das hohe pragmatische Potenzial des Textes, das auf Originalität beruht und sich durch Ausdrucks- und Einflussmittel manifestiert. Die bei der Analyse der Texte von Popsongs entdeckten Sprachmittel, die einen erheblichen Einfluss auf den Adressaten haben, umfassen:

- Metaphern, deren Bedeutung häufig mit den Konzepten übereinstimmt, die in den Texten von Popsongs hervorgehoben wurden;
- Epitheta, von denen die meisten eine positive emotionale Bedeutung haben.

Es wurde auch auf die weit verbreitete Verwendung von Verbkonstruktionen hingewiesen, die häufig metaphorischer Natur sind und Tendenzen motivationaler und informativer Natur aufweisen. Verben-Frames entsprechen wie Metaphern den Konzepten in Popsongs.

Die Ergebnisse zeigen, dass es in Popsongs verschiedene Konzepte gibt, die eine besondere emotionale Welt bilden. Diese Konzepte haben meist eine abstrakte Bedeutung und korrelieren mit philosophischen Konzepten: "Leben", "Traum", "Zeit" und so weiter. Durch die Verwendung von Tropen kann man die im Songtext dargestellten Bilder visualisieren. Metaphern können mit den in der Arbeit vorgestellten Konzepten korreliert werden, die im Kontext ihrer Verwendung verfolgt werden können. Viele Konzepte werden mit Hilfe von Verben aktualisiert, die auch metaphorischen Charakter haben.

All dies zeugt von dem ziemlich hohen künstlerischen Wert der Texte. Die präsentierten Tropen haben eine emotionale Komponente, bilden die Konzeptosphäre von Popsongs und schaffen das pragmatische Potenzial dieser Texte, das den Wert der deutschsprachigen Pop-Art beweist. Somit haben die Texte der analysierten populären Lieder eine poetische Bildsprache und einen emotionalen Einfluss auf den Hörer.

Literaturverzeichnis

1. Байгазиев Д.Т. Песенный дискурс как креолизованный текст. URL: <https://ipi1.ru/images/PDF/2016/69/pesennyj-diskurs-kak-kreolizovannyj-tekst.pdf> (дата звернення: 18.11.2020)
2. Коморяшкина Л.Л. Лингвокультурные и лингвостилистические характеристики песенного дискурса (на материале немецкой песни «Hier ziehen deine Flüsse»). *Поволжский педагогический вестник*. 2018. Том 6. № 2(19) С. 52–56.
3. Михайлова А.И. Влияние социально-политического контекста на языковую картину мира рок- и поп-музыкантов. *Филология и человек*. 2017. № 4. С. 148–155.
4. Поп-музика. Українська музична енциклопедія. В 7 т. Т. 5. ПАВАНА — «РОЛІКАРП»/ Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології імені М. Т. Рильського НАН України. Київ, 2018. С. 369
5. DWDS – Digitales Wörterbuch der deutschen Sprache. URL: <https://www.dwds.de/> (дата звернення: 27.12.2020)

Скрипко Анна

Полтавська гімназія № 17 Полтавської міської ради

Полтавської області,

м. Полтава

Учитель – Карпиченко Ірина Сергіївна

THE CONCEPT OF AMERICAN SLANG IN MODERN ENGLISH (ON THE BASE OF TEENAGE SERIALS)

I'd like to start with the well-known Chinese proverb "To learn a language is to have one more window from which to look at the world". As far as our world is constantly changing and developing any language never remains the same. According to the modern progress language has to improve. Every generation needs to express their thoughts in the highly industrialized world. So real speakers influence the development of a language. Alongside the vocabulary is the most dynamic part of the linguistic system.

According to the social value all the lexis is divided into active and passive word banks. Active vocabulary is widely used by all the people while passive words are less frequently used such as professional lexis, neologisms and archaic words, jargon units and slang words.

Speaking about slang word users we mean the limited group of people. But the role of slang is constantly increasing as far as it penetrates into widely spoken language and gains innovative features. According to researchers' reports 10-20% of modern English belong to slang. They say it is common for Britain, Canada, Australia or America.

Slang is used not only in the process of speaking but also in fiction, mass media such as television or internet, in plays or in adverts, etc.

Though the object of our research is the alive process of speaking in American society, and the subject is the developing English language itself. Now it is worth to give the notion of «slang» taken from Cambridge Dictionary.

Slang – is very informal language that is usually spoken rather than written, used especially by particular groups of people.

To my mind one of the most important source of broadening English vocabulary is mass media, I mean sitcoms, TV serials, social media, etc. Communicating in the Internet differs from the language we study at school. To avoid misunderstanding we should also learn some informal ways of transferring information. American youth slang is

significantly different from the classical English. Often between representatives there is a language barrier due to misunderstanding of individual slang units. It is even more difficult for Ukrainian-speaking people to understand the language of the conversational English.

E. Patridge, V. Viluman, I. Halperin and other scientists studied various features of slang. Viluman explored the problem of slang and formulated some of its important features. The author suggested to distinguish:

1) the general slang is beyond the literary language, common and widely spoken words and phrases of emotional-evaluative connotation. These words claim novelty and originality in qualities that are synonymous with words and phrases in literary language: *busted* means that something is broken. As a slang adjective its meaning is "ugly"

"No, I won't go out with your little sister. She's busted"

2) special slang means words and phrases of a particular professional or class jargon: *shiner* in slang means "bruise under the eye", alongside in classical language it means everything that can shine;

Dumb Clutch – a stupid man; as well as other examples of special slang are: *Tube, subway, bead, nonsense, makeup, cosmetics, Vac – Vacations, etc.*

We often come across the following examples in movies. For instance: *Cray – crazy, geek – nerd (She is a total maths geek.), brick – very cold (It's brick outside today).*

Alongside with slang words we can meet jargonisms which have some differences, so what is jargon?

Jargon is the specialized terminology associated with a particular field or area of activity. It may not be well understood outside the context. The context is usually a particular occupation (that is, a certain trade, profession, vernacular, or academic field). The main trait that distinguishes jargon from the rest of a language is a special vocabulary, including some words specific to it. Jargon is sometimes understood as a form of technical slang and then distinguished from the official terminology used in a particular field of activity.

While slang is a type of language consisting of words and phrases that are regarded as very informal. The examples of jargon words are:

Think outside the box – not to limit your thinking; *Boil the ocean* – to attempt to do something that is impossible.

Among the most popular kinds of slang we can name **California slang**, which appeared in one of coastal states California and it is the home for variety of nationalities. Some brightest examples are: *Ballin* – someone really cool and rich. Thus, the *baller* is the one who has grown

rich and lives on a broad foot. *Bust* when something is a failure, a bad idea, a waste of time, or just dangerous.

The following kind of slang is **Student slang** used by people between 17-23, sometimes has hidden sense, often older people misunderstand the youth. The lexis is connected with students' routine and studies.

Awesome sauce / amazeballs – two more ways to say something amazing or extraordinarily great or even better; *Adulting / to adult* – do what a responsible adult would do.

Musical slang is widely observed in modern songs by American celebrities. Among the most common deviations are double negatives, which is a grammatical error in English, the use of the shortening *ain't* and the use of irregular verbs, the absence of the ending *-ing* and the merging of words. In the course of the study, we found that on average each song has a phenomenon of using slangisms. *Vokes / Vox* – vocals, *to punch in* – to record, etc.

Teenagers like to spend their time watching sitcoms, because the plots are up to teenagers' interests and they want to follow characters' behavior. So, they reflect characters' style of communicating using their phrases and words including slang. Relationships are an important aspect of adolescents. They often create words to describe their friendship and their romantic relationship. This way, you can hear a teenager using slang words when talking about other people. Let's take some examples from TV serials. The first example from the sitcom "**How I Met Your Mother**" is

To click with someone – another slang analogue of the phrase *to fall in love* (*And I think me and the girl are really clicking*); *A looker* – a person with an attractive appearance (*Is not she pretty, Al? A real looker.*)

"13 Reasons Why?"

to take something for granted – not to understand the value of what you have. (*Do not take me for granted. Not again*); *Out Of Thin Air* – is a popular saying used in situations where something literally comes from nothing. *You literally can manufacture an existential crisis out of thin air.*

"Stranger Things"

to put smth at risk – put at risk. (*Otherwise, you're putting yourself and your entire family at risk.*); *to fan out* – to spread out in a certain territory, to rush across, to search. (*Fan out! Somebody, check the left side, I'll check the right side.*)

So, we can conclude that the main slang users are representatives of various professions (doctors, lawyers, scientists),

youth and teenagers, journalists and media reporters, writers and literary critics.

Many linguists have differing views on the definition of slang, but the general conclusion is that slang is a particular layer of English used by a large number of people in everyday life, regardless of age, gender or origin. [1]

Such notion as slang alters over time. It leads to the disappearance of some words and the occurrence of new ones. It is so emotional in expressing thoughts and is essential for self-assertion than it can be considered as a kind of way to reflect themselves in the process of speaking. Slang can also cause the appearance of modern words that later become number of synonyms in classical language.

References

1. Andreichuk N.I., Babeliuk O.A. Contrastive lexicology of English and Ukrainian languages: theory and practice: textbook. Kher-son: Publishing House «Helvetica», 2019. 236 с.
2. <http://onlineslangdictionary.com/meaning-definition-of/brick>
3. <https://www.askdifference.com/argot-vs-jargon/>

Філатова Яна

Комишнянський заклад загальної середньої освіти
I – III ступенів Комишнянської селищної ради
Учитель – Цись Тамара Михайлівна

ФРАНЦУЗЬКІ ЗАПОЗИЧЕННЯ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ

Я вивчаю французьку мову вже одинадцятий рік у школі. Постійно помічаю присутність французьких слів в нашій мові. Слова, запозичені з французької мови (за даними лексикографів-неологів), становлять приблизно 9%. На планеті немає жодної мови, де не знайшлося б запозичень. У сучасній українській мові вживають слова, запозичені з багатьох мов. Запозичення – наслідок економічних, політичних, культурних взаємозв'язків України з іншими країнами. Проникнувши в українську мову, ці слова підпорядковуються нашим законам фонетики й граматики, пристосовуються до наших правил словотворення і семантичних систем.

Французькі слова прийшли в українську мову починаючи з XVII ст. через польську, пізніше – російську мову, а також прямим

шляхом через літературу, твори мистецтва, безпосередні контакти. Запозичення французьких слів відбувається системно, тобто вони представлені не поодинокими словами, а лексико-семантичними групами, у межах яких вони взаємодіють з питомою українською лексикою або запозиченнями з інших мов. Здебільшого слова запозичуються разом з означуваними реаліями. Іноді, навпаки, запозичаються саме назви, а означувані реалії залишаються чужорідними (це так звані ксенізми): *шансоньє, жиголо, будуар, палантин, пап'є-маше*. У другій половині XVIII–XIX ст. запозиченню сприяло поширення політичних ідей, мистецтва, культури, батьківщиною яких була Франція. Ця тенденція продовжується, тому ця тема мене зацікавила.

Найбільша кількість французьких запозичень зосереджена в таких сферах:

- мистецька і літературна (*ансамбль, афіша, анонс, н'єса, суфлер, роль, ампула, тембр, антракт, рояль, ескіз, натюрморт*);
- економічна (*акціонер, купюра, аваль, аванс, баланс, бюджет, бюрократ*);
- політична (*авторитарний, дипломат, пацифіст, армія, альянс*);
- побутова (*жалюзі, бігуді, портфель, портмоне, шезлонг, бенкет*).

Тема їжі представлена, зокрема, такими запозиченнями, як *котлета, каструля, галета, соус, майонез, консерви, желе, маргарин, коньяк, шампанське, шампінйон, маринад, беже*, а також закладами харчування: *бістро* (за «образом і подобою», а також калькованим перекладом створено його український відповідник – мережу закладів швидкого харчування «Швидко»), *кафетерій, гастроном, ресторан, кафе*.

Французькі запозичення досить часто використовуються в назвах телевізійних і радіопередач: *«Рандеву із зірками», «Тет-а-тет», «Бомонд», «Сезони моди», «Дефіле», «Афера», «Радіо Шансон», «Ностальжі»,* банків: *«Аваль»,* магазинів: *«Фуршет», «Пасаж»,* туристичних фірм: *«Вояж»,* кав'ярень: *«Шаніто», «Візит».*

Також вони стосуються:

- суспільно-політичного життя: *режим, абсолютизм, парламент, департамент, дебати, прем'єр, шеф, аташе, інтрига, шантаж, авантюра, бюллетень;*
- будівництва, архітектури, містовпорядкування: *бельєтаж, фое, фасад, оранжерея, тераса, бульвар, авеню;*
- військової справи: *армія, аванпост, бригада, фронт, флот, парашут;*

- одягу: кашне, капюшон, манжети, жабо.

Французькі запозичення другої половини ХХ ст. охоплюють різні сфери життя:

- мистецтво і культуру: буклет, вітраж, кашпо, медіатека, шансон;

- красу і моду: біжутерія, візажист, кутюрє, макіяж, макраме, прет-а-порте);

- культуру застілля: багет, конфітур;

- суспільне життя і політику: конфронтація;

- дозвілля, спорт: батут, дубль, культуризм, тандем;

- техніку, науку: дисбаланс, рапід;

- інше: кліше, менталітет.

Запозичення в термінології – це цілком природний і економічний процес.

Фінансово-економічна термінологія української мови останніми роками активно поповнилася такими лексичними запозиченнями з французької мови, як: *вальвація* (evaluation – оцінка) – визначення цінності монет не за їх номіналом, а за вагою вміщеного в них валютного металу (срібла, золота); *девізи* (одн. devise – валюта) – боргові зобов'язання, виражені в іноземній валюті; *кадастр* (cadastre – реєстр) – систематизоване зведення відомостей про відповідний об'єкт; *тантьєма* (tantieme – певна частина) – додаткова винагорода членів правлінь акціонерних товариств, страхових компаній, банків; *трансфер*, *трансферт* (transfert – перехід, передача) – переказ іноземної валюти, іменних цінних паперів однією країною, особою у власність іншої відповідним написом, заявою.

Запозичені французькі слова можуть усувати багатозначність українського слова, забезпечувати його розуміння. Крім цього, причиною запозичень є потреба уточнити або деталізувати відповідне поняття, розмежувати семантичні відтінки, закріпивши їх за різними словами. Так, наявне в мові слово і запозичене ніби ділять сфери свого семантичного впливу, при цьому ці сфери можуть перетинатися, але повністю не збігаються, наприклад, деякі слова, що мають українські відповідники (*балерина* — *танцівниця*, *партнер* — *спільник*), відрізняються обсягом значення, у першому випадку – більш вузьким.

Отже, запозичення – органічний складник кожної сучасної розвиненої мови, вони були і є одним із продуктивних шляхів поповнення її лексичного складу.

Харченко Марія
Кременчуцький ліцей №11 «Гарант»
Кременчуцької міської ради
Кременчуцького району
Полтавської області, м. Кременчук
Учитель – Горпинко Тетяна Анатоліївна

МОВНА ГРА У СУЧАСНОМУ РЕКЛАМНОМУ АНГЛОМОВНОМУ ТЕКСТІ

Реклама є невід'ємною частиною нашого життя. Для написання рекламних текстів необхідно знати психологічні, лінгвістичні та багато інших особливостей сприйняття рекламних текстів. У рекламі поєднується непоєднуване: економія простору при створенні тексту і велика кількість мовних засобів.

Серед особливостей сучасної масової культури зазвичай виділяють інформаційний характер реклами. Масова культура потребує створення каналів трансляції соціально значущої інформації для населення, змістової адаптації та «перекладу» цієї інформації з мови спеціальних галузей знання на мову повсякденного розуміння не підготовлених людей з метою маніпулювання їх свідомістю.

Багатий матеріал для вивчення повідомлень, метою яких є вплив на свідомість людини, дає реклама різних жанрів – друкована, телевізійна, радіо-реклама та інтернет-реклама. Для лінгвістики мультимедійні рекламні повідомлення цікаві не просто як ще одна сфера використання мови, вони можуть представляти особливу цінність з огляду на свою надзвичайність стислості і чіткої прагматичної установки на зрозумілість і на максимальну силу впливу, що дає змогу ефективно ставити і вивчати більш загальні питання функціонування природної людської мови в нових умовах сучасного інформаційного суспільства та його мультимедійної масової культури.

Мета наукової роботи – виявлення принципів формування прийомів мовної гри, які вживаються у британській рекламі, і встановлення особливостей їх творення. Зазначена мета передбачає розв'язання таких завдань:

- 1) виявити статус мовної гри як явища;
- 2) розкрити текстоутворювальний і прагматичний потенціал мовної гри;
- 3) виявити та описати способи творення прийомів мовної гри у рекламних текстах.

Об'єкт дослідження - мовна гра як лінгвістичний феномен.

Предмет дослідження – форми реалізації мовної гри в англійській лінгвокультурі.

Результатом дослідження стали положення, що мають наукову значущість та новизну:

- рекламний текст містить у собі, крім тексту, ще й графіку і звуки. Як можна побачити з наведених дефініцій, реклама розцінюється як вид комунікації, що визначається як один з видів соціальної комунікації;

- мовна гра – **це єдине ціле** – мова і дії, які тісно переплетені. Весь процес вживання слів у мові представлений як одна з тих ігор, за допомогою яких діти оволодівають рідною мовою, і будь-які форми життя при цьому прирівнюються до мовних ігор;

- з опертям на матеріал визначили основні шляхи реалізації гри слів у британській рекламі. Є 4 шляхи формування рекламного тексту: фонетичні, морфологічні, графічні і словотворчі. Прийоми фонетичної мовної гри дають змогу тонко обігравати додаткові відтінки рекламованого товару. Фонетична мовна гра як різновид мовної гри має низку своїх особливостей і закономірностей, до яких уналежнюють: введення додаткових конотацій і відступ від орфографічних та фонетичних норм;

- ознайомившись з графічними прийомами гри слів, можна виокремити такі графічні прийоми мовної гри: виділення шрифтом та прийом графічної трансформації узуального слова або контамінація з графічно виділеним сегментом;

- існують два основні шляхи морфологічної гри слів: зміна морфологічного класу слів і зміна ступеня порівняння, що призводить до утворення нових випадкових слів, змінюючи їх лексичне значення;

- словотворча гра слів є найбільш цікавою, тому що вона збагачує мову новими унікальними словами.

Список використаних джерел

1. Колисниченко С. А. Язык телевизионной рекламы: функция воздействия и функция сообщения. – Москва : Наука, 1978. 233 с.
2. Пирогова Ю.К. Рекламный текст: семиотика и лингвистика. Британская реклама. *Теория*. Москва : Прогресс, 1990. С. 68–81.
3. Тарко А. А. Мовна семантика. – Київ: Наукова думка, 1989. 254 с.

Чертіхіна Софія

Полтавська гімназія № 17 Полтавської міської ради

Полтавської області,

м. Полтава

Учитель – Солоп Наталія Вікторівна

ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ БЕЗКІНЕЧНОСТІ У ТВОРІ МІХАЕЛЯ ЕНДЕ «НЕСКІНЧЕННА ІСТОРІЯ»

Фантазію розглядають як один з найважливіших аспектів процесу людського мислення. Альберт Ейнштейн писав: «*Fantasie ist wichtiger als Wissen, denn Wissen ist begrenzt. Fantasie aber umfasst die ganze Welt*».

Сучасний німецький письменник Міхаель Енде не просто створив світ власної фантазії, а зробив безмежність уяви героєм свого твору, відкривши її механізм, ознаки і географію існування.

Метою роботи є дослідження образів безкінечності у творі М. Енде як вираження ідеї і важливості уяви та фантазії для свідомості людини. Виділення центрального концепту дало змогу проаналізувати художній зміст твору та його перекладацькі інтерпретації.

Багатовекторність поставлених завдань спонукала до використання різних методів дослідження, зокрема культурно-історичного, герменевтичного, психологічного.

У теоретичній частині роботи ми розглядаємо основні принципи художнього перекладу. Складність перекладу полягає в тому, що слова мови оригіналу лише в окремих випадках мають повні відповідники в мові перекладу.

У ході роботи було проведено дослідження одного з аспектів безкінечності – це множинність словотворення автора, його нові слова (неологізми), які він використовує, щоб назвати мешканців і явища фантастичного світу. Таблиця є результатом зіставлення німецького оригіналу, дослівного перекладу, українського та російських перекладів (Таблиця 1).

Також ми аналізуємо комплекс ідей концепту Безкінечність, розкриваючи художній зміст твору. Головний герой Бастіан володіє даром називати, тобто творити нове. У цьому полягає сутність мистецтва – не віддзеркалювати, а створювати нове, особливе.

Таблиця 1

Переклад імен та власних назв у творі «Нескінченна історія»

<i>Німецька (оригінал)</i>	<i>Дослівний переклад (зроблений самостійно)</i>	<i>Українська (пер. Ю.Прохаська)</i>	<i>Російська (пер. Т. Набатнікової)</i>	<i>Російська (пер. А. Ісаєвої, Л.Лунігіної)</i>
<i>Bienenelfen</i>	Бджолині ельфи	Бджолоельфи	Пчелиные эльфы	Пчеловод-ные эльфы
<i>Weißer Schlangen</i>	Білі змії	Білі змії-мудреці	Белые змеи	Мудрые змеи
<i>Wassermänner</i>	Водяні чоловіки	Водяники-черевані	Водяные	Водяные
<i>Zwergenärzte</i>	Лікарі-карлики	Гноми-краснолюдки	Гномы	Врачи-гномы
<i>Caíron</i>	Кайрон	Кайрон	Сайрон	Цайрон
<i>Das Zeichen der Kindlichen Kaiserin</i>	Знак Дитячої Царівни	Клейнод Дитинної Царівни	Знак Детской Королевы	Знак Власти
<i>Feenärztinnen</i>	Феї-лікарки	Лікарки-феї	Феи	Врачи-феи
<i>Mondenkind</i>	Дитя Місяця	Місяцівна	Луниана	Лунита
<i>Dame Aiuola</i>	Пані Аюула	Пані Аюола	Мама Айола	Аюуула Цветущая
<i>Fuchur</i>	Фухур	Фухур	Фалькор	Фалькор
<i>Tintenmännchen</i>	Чорнильні чоловічки	Чоловічок-чорнилко	Чернильный человек	Чернильный Человечек
<i>Skarabäus oder Pillendreher</i>	Скарабей (однаковий переклад для двох слів)	Скарабей або гнойовик	Жук-скарабей	Скарабей или Жук-Аптекарь

Список використаних джерел

1. Енде М. Нескінченна історія / пер. Ю. Прохаська. Львів : Видавництво Старого Лева, 2014. 560 с.
2. Теорія і практика перекладу. Німецька мова / Т. Р. Кияк, А. М. Науменко, О. Д. Огуй. Київ: Видавництво «Нова книга», 2006. 586 с.

3. Энде М. История, конца которой нет / пер. А. Исаевой, Л. Лунигиной. Москва : Издательство «Махаон», 2018. 496 с.
4. Ende M. Unendliche Geschichte. Stuttgart-Wien: Tienemanns Verlag, 2019. 475 S.
5. Michael Ende Die unendliche Geschichte Das Phantásien-Lexion / R.Hocke, P. Hocke. Stuttgart-Wien: Tienemanns Verlag, 2009. 255 S.

Шевченко Марія
 Науковий ліцей № 3
 Полтавської міської ради,
 м. Полтава
 Учитель – Одом Олена Ігорівна

EDUCATION IN GREAT BRITAIN

The educational system of Great Britain is extremely hard and bewildering. It is very difficult to generalize particular types of schools as schools differ from one to another. The department of education and science is responsible for national educational policy, but it doesn't employ teacher or prescribe curricula or text books.

Each school has it's own board of governors consisting of teachers, parents, local politicians, members of local community, businessmen and pupils. According to the law only one subject is compulsory. It is religious instruction.

Schooling for children is compulsory from 5 to 16, though some provision is made for children under 5 and some pupils remain at school after 16 to prepare for higher education.

The state school system is usually divided into 2 stages (secondary and primary). The majority of primary schools are mixed. They are subdivided into infant schools (ages 5 to 7), and junior schools (ages 7 to 11). In junior schools pupils were often placed in A, B, C or D-streams, according to their abilities. Under the pressure of progressive parents and teachers the 11+ examination has now been abolished in most parts of the country. There are several types of schools in Great Britain Grammar schools provide an academical cause for selected pupils from the age of 11 to 18. Only those children who have the best results are admitted to these schools. They give pupils a high level of academic education which can lead to the university.

Technical Schools offer a general education with a technical bias and serve those pupils who are more mechanically minded. The curriculum includes more lessons of science and mathematics. Secondary modern schools were formed to provide a non-academic education for children of lesser attainment. The curriculum includes more practical subjects. Comprehensive schools bring about a general improvement in the system of secondary education.

After finishing secondary school or college you can apply to a university, polytechnic, college of education or you can continue to study in a college of further education.

The academic year in Britain's universities, Polytechnics, Colleges of education is divided into 3 terms, which usually run from the beginning of October to the middle of December, the middle of January to the end of March, from the middle of April to the end of June or the beginning of July. There are 46 universities in Britain. The oldest and best-known universities are located in Oxford, Cambridge, London, Leeds, Manchester, Liverpool, Edinburgh, Southampton, Cardiff, Bristol and Birmingham.

Good A-level results in at least 2 subjects are necessary to get a place at a university. But good exam passes alone are not enough. Universities choose their students after interviews. For all British citizens a place at a university brings with it a grant from their local education authority.

The University of Oxford is a British university in Oxford, England. One of the oldest universities in the world, the first English-speaking in the British Isles. Although the exact date of the founding of the university is unknown, there is information that education took place there as early as 1096.

It is part of the group of "ancient universities" of Great Britain and Ireland, as well as the elite group "Russell" of the best 24 universities in Great Britain. Tuition is paid. Oxford University occupies a leading position in the prestigious rankings of universities around the world, in the ranking of The World University Ranking 2016-2020, the university ranked 1st in the world.

The University of Cambridge is one of the oldest and most famous universities in the world. The University of Cambridge is an independent self-governing corporation consisting of a number of institutions (colleges and universities in the narrow sense), which receive no assistance from the government and which is not subject to any supervision; she sends two deputies to parliament.

Together with the University of Oxford, it is the most prestigious university in the UK. The University of Cambridge is one of the five most prestigious educational institutions in the world. As of 2009, Cambridge graduates are 83 Nobel laureates, a leader among the world's universities.

References

1. https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%9E%D0%BA%D1%81%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%B4%D1%81%D0%BA%D0%B8%D0%B9_%D1%83%D0%BD%D0%B8%D0%B2%D0%B5%D1%80%D1%81%D0%B8%D1%82%D0%B5%D1%82
2. <https://study-english.info/topic-uk-higher-education.php>
3. <https://www.native-english.ru/topics/the-educational-system-of-great-britain>

Шерстюк Іванна
 Науковий ліцей №3
 Полтавської міської ради, м. Полтава
 Учитель – Гринь Світлана Станіславівна

THE DEVELOPMENT OF EMOJI

Emoji are more than a millennial messaging fad. The tiny, emotive characters represent the first language born of the digital world. Emoji have been popular since they first appeared on Japanese mobile phones in the late '90s, and in the past few years they have become a hallmark of the way people communicate. In 2015, “Face with *Tears of Joy*” became *Oxford Dictionaries’ “Word” of the Year*. If emoji are a language for everyone in the digital world, then the emoji lexicon needs to constantly evolve across cultures, screens and time. Today there are thousands of emoji depicting people in all their diversity. In the future, as the world becomes increasingly digital and increasingly globalized, emoji will become important tools for translation and communication – a lingua franca for the digital age.

In the beginning, there were emoticons. For the most part, these came of age as the :-) and :-(and 8-D of chatroom conversations in the 1990s. These primitive gestures represented an important part of early net speak.

The first emoji were created in 1999 by Japanese artist Shigetaka Kurita. Kurita worked on the development team for “*i-mode*,” an early mobile internet platform from Japan’s main mobile carrier, *DOCOMO*. Kurita wanted to design an attractive interface to convey information in a simple way: for example, an icon to show the weather forecast rather than spelling out “*cloudy*”. So Kurita sketched a set of 12- by 12-pixel images that could be selected from a keyboard-like grid within the *i-mode* interface, then sent on mobiles and pages as their own individual characters. Kurita’s original 176 emoji – now part of the *permanent collection* at New York’s Museum of Modern Art – privileged symbols over faces, because *DOCOMO*’s goal was to find new ways to express information. There were characters to show the weather (sun, clouds, umbrella, snowman), traffic (car, tram, airplane, ship), technology (landline, cell phone, TV, Game Boy) and all the phases of the moon. But those characters weren’t purely informational. For the first time, emoji offered a way to add emotional subtext to a message. “*I understand*” might sound cold or passive on its own, but add ♥ and the message offered a sense of warmth and sympathy. It was the beginning of a new visual language.

Emoji quickly became popular in Japan. In 2007, a software internationalization team at Google decided to lead the charge, petitioning to get emoji recognized by *the Unicode Consortium*, a nonprofit group that works sort of like the United Nations to maintain text standards across computers.

Since computers fundamentally work with numbers, every letter or character you type on a computer is “*encoded*” or represented with a numerical code. Before Unicode, there were hundreds of different encoding systems, which meant different computers and servers didn’t always represent text the same way. Unicode focused on standardizing these codes for language, so that the letters you typed in English, Chinese, Arabic, or Hebrew showed up accurately across platforms and across devices. In 2009, a pair of Apple engineers, Yasuo Kida and Peter Edberg, joined in and submitted an official proposal to adopt 625 new emoji characters into *the Unicode Standard*.

Unicode accepted that proposal in 2010, in a move that would soon make emoji accessible everywhere. Emoji had become too popular to ignore. It was the beginning of legitimizing emoji as a form of communication. Now emoji were officially on their way to becoming a language.

Evolution of Emoji:

1999 – Emoji are born! The original set includes icons for the weather, traffic, technology, and time.

2010 – Unicode officially adopts emoji, adding hundreds more like cat faces emoting happiness, anger, and tears.

2015 – Emoji get a diversity update with five new skin tones.

2016 – Updates give rise to the single dad, pride flag, and weight-lifting woman emoji.

2017 – New emoji proposals suggest characters to convey information across language and culture, like a mosquito to represent illnesses like malaria and Zika.

Emoji have been available outside of Japan since the mid-2000s through separate apps, which let users copy and paste the icons into text messages and emails. In 2011, Apple added an official emoji keyboard to iOS; Android followed suit two years later. This allowed people to access emoji directly from a keyboard on their phones – the same way you’d switch to a Korean or Japanese keyboard to access those language-specific characters – and popularized emoji with an entirely new audience.

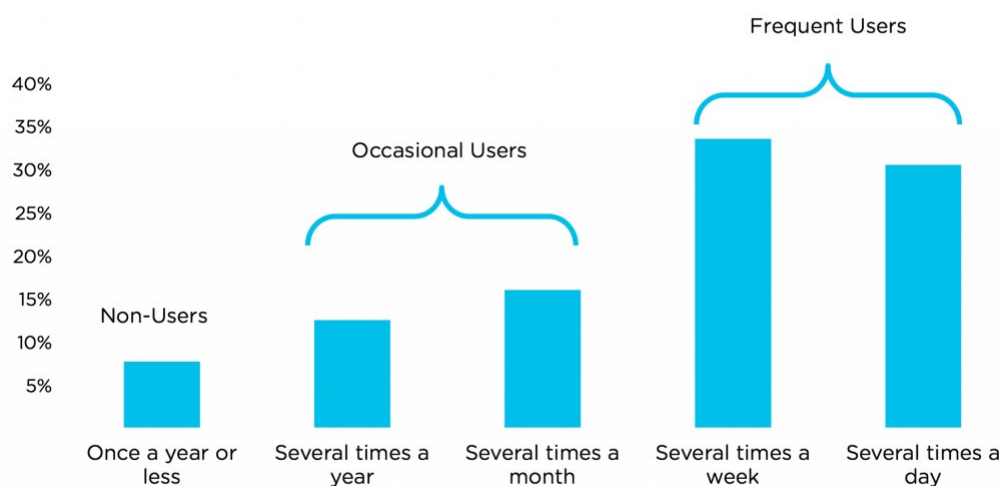
As emoji became more popular, they also became more plentiful. The Unicode Consortium added new emoji to its approved list each year, gathered from users around the world: the first emoji bride, doz-

ens of plants and animals, types of food, and depictions of all kinds of activities. First, new emoji are suggested through a formal proposal to the Unicode Consortium. These detailed proposals include an explanation of why the emoji should be adopted and ideas for how it might look.

Emoji had emerged as an important language of the digital age. So even though emoji can answer questions, modify sentences and give punch lines, they are closer to slang than anything else. And like slang, the most creative users of emoji are the youth. Emoji may seem like a new language (and an ideographic one at that) to people who don't use them natively.

Almost everyone is using emojis

Emojis are used by 92% of the online population

Source: Emogi Consumer Science Team

Drawing 1. The percentage of emoji users

In my opinion emoji will be more popular soon not only among youth.

References

1. The WIRED Guide to Emoji. URL: <https://www.wired.com/story/guide-emoji/>
2. How to Effectively Use New Emoji Slang in Old Social. URL: <https://blog.dlvrit.com/emoji/>
3. History of American Slang Words. URL: <https://grammar.yourdictionary.com/slang/history-of-american-slang-words.html>

Якубенко Олексій

Полтавська гімназія №33 Полтавської міської ради Полтавської області,
м. Полтава
Учитель – Полуніна Юлія Іванівна

АНГЛІЙСЬКІ ЗАПОЗИЧЕННЯ В НІМЕЦЬКІЙ МОВІ

Змінам у системі сучасної німецької мови під впливом запозичень чимало уваги приділяли такі мовознавці, як К. Гетцелер, Р. Глан, Р. Келлер, Х.-Г.Шмітц, А. Шенфельд, Л.В. Щерба, Л.П. Крисін та багато інших. Одним із перших у лінгвістиці дав визначення англіцизмам Х. Ціндлер – це не просто запозичені з англійської мови слова, а й будь-які зміни значень німецьких слів або їхнього контекстного вживання за іншомовним зразком. Германські мови, зокрема німецька та англійська, мають спільне походження і належать до індоєвропейської групи мови. Тому в них загальний лексичний фонд, схожа граматична система і є фонетичні відповідності.

Із середини ХХ століття спостерігається помітне збільшення притоку іншомовних слів (переважно з англійської) в німецьку мову.

Цікаво, що в німецькій мові також існує «суржик» – «**Denglisch**» (Deutsch + Englisch). Численні англіцизми та цілі фрази постійно потрапляють у мову, фактично прошарок сучасної англійської стає частиною німецької мови [3, с. 435].

В останні роки це явище прийняло настільки загрозливі масштаби, що німецькому залізничному концерну Deutsche Bahn довелося публікувати словник для співробітників, у якому слова на денгліш супроводжувалися споконвічно німецькими аналогами, щоб співробітники використовували німецькі слова в спілкуванні з клієнтами. Наведемо приклад деяких англіцизмів.

to check

Якщо в англійській мові дієслово *to check* означає «перевіряти, контролювати, переглядати на наявність помилок», то в денгліш «германізоване» дієслово *checken* [4, с. 182] ближче до значення англійського дієслова *to understand* – «зрозуміти, усвідомити».

die City

В англійській мові є *a city* – «місто» і *a city centre* – «центр міста». У німецькій мові слово *die City* [4, с. 193] позначає саме центральний район міста, а все місто називається *die Stadt*. Можливо, ця традиція походить від *the City of London* – лондонського Сіті.

Слід відрізняти *англіцизми від денглішу*. Наприклад, речення «*Ich habe dir gestern eine E-Mail geschrieben*» містить англіцизм *E-Mail*, а речення «*Ich habe dir gestern ge(e)mailt*» є прикладом денглішу (використано дієслово, утворене від запозиченого іменника *mailen*) [1, с. 48].

Крім того, існують також *псевдоангліцизми*, які створюють враження, що вони походять з англійської, але насправді це не так. Наприклад, фіктивний англіцизм *Handy* [4, с. 305], який використовується в німецькій мові для позначення мобільного телефону. Слово *handy* в англійській мові означає практичний, зручний, тоді як стільниковий телефон називають також мобільним телефоном *das Mobiltelefon*.

Отже, англіцизми є важливим шляхом поповнення лексичного фонду німецької мови, але необхідно дбати про збереження власне німецького словникового запасу. Як казав Тарас Григорович Шевченко, «чужому навчайтесь і свого не цурайтесь».

Список використаних джерел

1. Алієва А.А. Вплив англіцизмів на мову німецької реклами. Сучасні тенденції розвитку філології та лінгвістики. Херсон: Молодий вчений, 2019. С. 45-49.
2. Бунтурі Ю. В., Полянська Т. В., Ніконоров С. І., Лутай Н. В. Англіцизми в німецькій мові: плюси та мінуси. URL : http://ddpufilolvisnyk.com.ua/uploads/arkhiv-nomerov/2018/NV_2018_9/9.pdf
3. Словник іншомовних слів / за ред Л. Пустовіт. К.: Довіра, 2000. 1017 с.
4. Рижов О.В. Англіцизми в німецькій пресі. *Актуальні проблеми природничих і гуманітарних наук у дослідженнях молодих учених «Родзинка – 2020»*. Черкаси : Видавництво ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2020. 724 с.
5. Dudenband 5 – Das Fremdwörterbuch. Hg. v. d. Dudenredaktion. 9., aktualisierte Auflage. Mannheim, Leipzig, Wien, Zürich: Dudenverlag, 2005. 1056 s.